БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

9- ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 17 (2050).
24 ЯНВАРЬ ЧОРШАНБА 1962 ЙИЛ
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Эртага Тошкентда Ўзбекистон интеллигенциясининг III съезди очилади.

Съезд делегатларига қизғин салом!

СУРАТДА: республика интеллигенциясининг III съезди делегатлари (чапдан) М. Белагонов — Орджоникидзе район партия комитетининг секретари, Х. Юсупова — Тошкентдаги республика болалар санаторийсининг бош врачи, М. Рўзиева — Тошкентдаги 5-мактаб ўқитувчиси, И. Прикусков — «Ташавтомаш» заводининг директори.

Интеллигенциямиз съезди

Эртага Тошкентдаги Алишер Навоий номли опера ва балет театри биносида серқуёш республикамиз интеллигентларининг III съезди очилади. Олимларимиз, конструкторларимиз, ирригаторларимиз, зоотехникларимиз, селекционерларимиз, ўқитувчиларимиз агрономларимиз — хуллас, республикамиз интеллигентларининг барча вакиллари тўпланиб, партиямиз XXII съездининг тарихий қарорлари муносабати билан социалистик саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни юксалтириш соҳасида ўз олдиларида турган муҳим вазифаларни биргаликда муҳокама қиладилар.

Кўп эмас, ҳали яқиндагина — бундан бор-йўғи 45 йил аввал ўлкамиз ёппасига саводсиз ўлка эди. Коммунистик партия бизга раҳнамо бўлди, улуғ рус халқи устоз бўлди ва биз асрларнинг қилаолмаган ишини тарихан жуда қисқа бир давр ичида амалга оширдик — ўлкамиз ёппасига саводхон ўлкага айланди. Эндиликда республикамизнинг умумий маданий қиёфасига бир назар ташланг! Ўзбекистонда жуда катта илмий куч — ўн мингдан ортиқ ходимни бирлаштирган 120 та илмий муассаса ишлаб турибди. 230 фан доктори ва 2250 фан кандидати бор. Республикамиз ҳар ўн минг киши ҳисобига олий ва махсус ўрта ўқув юртларида ўқиётган студентлар сони жиҳатидан буржуа дунёсида кўкларга кўтариб махталаётган Америка Қўшма Штатларини, шунингдек, Англия, Франция, Италия каби тараққий этган капиталистик мамлакатларни алла қачон орқада қолдириб кетди.

Ҳа, ҳали яқиндагина оддий бир саводхонни кўрганда унга ғоят ҳайрат билан қараладиган ўлкада қисқа давр мобайнида бениҳоя катта, ҳали кўҳна тарих кўрмаган ана шундай маданий революция амалга оширилди. Буларнинг ҳаммаси шонли Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатининг ажойиб меваларидир.

Меҳнаткаш халқ оммасидан чиққан, Коммунистик партия тарбиялаган интеллигентларимиз шонли ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар билан биргаликда чор Россиясидан бизга мерос қолган қашшоқ ва қолоқ мамлакатимизни қисқа муддат ичида дунёда энг тараққий этган мамлакатга айлантириш йўлида чинакам қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилди. Эндиликда улар — коммунизм қурилиши ҳамма фронт бўйлаб кенг авж олдириб юборилган ҳозирги пайтда КПСС Программасида белгилаб берилган ғоят катта вазифаларни шараф билан бажаришдек олижаноб мақсад йўлида бутун халқимиз билан биргаликда зўр жонбозлик кўрсатмоқда.

Ҳа, бутун мамлакатимиздаги каби республикамизда ҳам фан ва маданиятни ривожлантиришда эришган ютуқларимиз бениҳоя каттадир. Аммо КПСС XXII съезди муносабати билан ҳали олдимизда турган вазифалар бундан ҳам улуғ, бундан ҳам каттадир. Партиямиз, совет кишиларининг ҳозирги авлоди коммунизмда яшайди, деб тантанали равишда эълон қилди. Биз ана шу порлоқ кунни, ҳамма учун бахт-саодат келтирадиган кунни яқинлаштирмоқ учун коммунизмнинг моддий-техника базасини яратмоғимиз, коммунистик ижтимоий муносабатларни бутун чоралар билан ривожлантирмоғимиз, янги кишини тарбиялаб, вояга етказмоғимиз керак.

Ана шу вазифани шараф билан бажаришда интеллигентларимизнинг роли жуда каттадир. Инженер-техник ходимларимиз саноат, қурилиш ва транспортда техникани янада тараққий эттиришлари, ишлаб чиқариш технологиясини тинмай такомиллаштиришлари, фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини қатъийлик билан жорий этишлари, эскилик ва турғунликка қарши шафқатсиз кураш олиб боришлари лозим. Олимларимиз, агроном ва зоотехникларимиз, ирригатор ва механизаторларимиз саноатимизни мўл-кўл хомашё ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш учун экинларнинг ҳосилдорлигини оширишлари, қишлоқ хўжалик ишларини комплекс механизациялаштиришлари, янада қатъият билан янги ерларни ўзлаштиришлари зарур.

Ҳаёт илгари сураётган проблемаларни муваффақият билан ҳал қилмоқ учун илмий-тадқиқот ишлари кўламини янада кенгайтириш, бунда аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда иш олиб бориш, фанимизнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш керак. Халқ маорифи, маданият, медицина соҳасида олдимизда турган вазифалар ҳам бениҳоя катта. Хуллас, биз улуғ мақсад йўлида зўр ғайрат кўрсатиб ишлайдиган ажойиб замонда яшамоқдамиз. Келинг, бутун кучимиз ва ғайратимизни, билимимиз ва юрагимиз ҳароратини инсоният асрлар бўйи орзу қилиб келган бахтли даврни — коммунизмни яқинлаштириш учун сарфлайлик. Ватан ва халқ биздан шуни талаб этмоқда.

Зиёли — зиё, яъни нур эгаси демакдир. Биздаги билим ҳаётнинг тўғри йўлини кўрсатувчи чинакам нур, чинакам машъалдир. Бу нурни, бу машъални бизга партия берган. Нур эгаси деган юксак ва шарафли номимизни янада баланд тутайлик, коммунизм қурилиши йўлида ҳормай-толмай баҳодирона меҳнат қилайлик!

Ўзбекистон интеллигенциясининг III съезди делегатлари диққатига

Ўзбекистон интеллигенциясининг III съезди 25 январда эрталаб соат 10 да Навоий номли опера ва балет театрида очилади.

Делегатлар бугун театр вестибюлида эрталаб соат 9 дан кеч 17 гача рўйхатига олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ЙИЛЛИК ЙИҒИЛИШИ

23 январда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академикларининг ва корреспондент аъзоларининг йиллик йиғилиши бўлди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг янги академиклари ва корреспондент аъзолари сайланди.

Яширин овоз бериш йўли билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари қилиб физика-математика фанлари доктори С. А. Азимов, физика-математика фанлари доктори Э. И. Адирович сайланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзолари қилиб яширин овоз бериш йўли билан: геология-минералогия фанлари доктори А. М. Акрамхўжаев, химия фанлари доктори К. С. Аҳмедов, иқтисод фанлари доктори К. Н. Бедринцев, техника фанлари доктори Е. И. Бузин, физика-математика фанлари доктори В. И. Губин, физика-математика фанлари доктори В. Қ. Қабулов, геология-минералогия фанлари доктори Н. А. Кенесарин, биология фанлари доктори Ж. К. Саидов, биология фанлари доктори Ё. Х. Тўрақулов, техника фанлари доктори М. З. Хамудхонов сайландилар.

Йиллик йиғилиш Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президиумини сайлади. Президиум аъзолари: У. О. Орипов, Э. И. Отахонов, В. И. Губин, В. Е. Еременко, В. И. Зоҳидов, Н. В. Лавров, Ғ. А. Мавлонов, А. М. Музаффаров, И. М. Мўминов, С. В. Стародубцев, Х. У. Усмонов, Х. Ф. Фозилов, М. З. Хамудхонов.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти қилиб республика Фанлар академиясининг академиги У. О. Орипов сайланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биринчи вице-президенти — республика Фанлар академиясининг академиги С. В. Стародубцев.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти — республика Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминов.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академик-секретари — республика Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси М. З. Хамудхонов.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бўлимларининг академик-секретарлари қилиб қуйидагилар сайланди: В. И. Губин — физика-математика фанлари бўлими, Х. Ф. Фозилов — техника фанлари бўлими, Х. У. Усмонов — химия фанлари бўлими, Ғ. А. Мавлонов — геология фанлари бўлими, А. М. Музаффаров — биология фанлари бўлими, В. И. Зоҳидов — ижтимоий фанлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши академиянинг 1961 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилди ҳамда 1962 йил учун проблема-тематик планни тасдиқлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ЕТТИ ЙИЛЛИК ПЛАН МУВАФФАҚИЯТЛИ РАВИШДА БАЖАРИЛМОҚДА

1961 йилда СССР халқ хўжалигининг ривожланиши

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари ўтган йилни — КПСС тарихий XXII съезди йилини экономикани ривожлантириш, халқ фаровонлигини ва маданий турмуш даражасини юксалтириш соҳасида янги муваффақиятлар билан нишонладилар. СССР Халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1961 йилда бажарилиш якунлари тўғрисида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика бошқармасининг Ахборотида шу ҳақда билдирилади.

Саноат ходимлари саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бўйича йиллик планни ошириб бажардилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш 1960 йилга нисбатан 9.2 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш («А» группа), дастлабки маълумотларга қараганда, — 10 процентдан зиёдроқ ва истеъмол моллари ишлаб чиқариш («Б» группа) 6,6 процент кўпайди.

Етти йиллик план топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган уч йил ичида саноатнинг ялпи маҳсулоти етти йилликнинг контроль рақамларида ана шу йиллар учун белгиланган 27 процент ўрнига 33 процент кўпайди. Саноат маҳсулоти етти йиллик план бўйича дастлабки уч йилга белгиланганига нисбатан тахминан 19 миллиард сўмлик миқдорда кўпроқ ишлаб чиқарилди.

Барча Иттифоқчи республикалар саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш йиллик планини умуман ва маҳсулотнинг кўпгина муҳим турлари бўйича ошириб бажардилар. Саноатда план умуман муваффақиятли бажарилганлиги ҳолда бир қанча корхоналарда планнинг тўла бажарилмаганлиги жиддий камчиликдир.

Ўтган йилга нисбатан ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш қора ва рангли металлургияда — 10 процент, ёқилғи ва энергетика саноатида — 7 процент, машинасозлик ва металлни ишлашда — 16 процент, химия саноатида — 14 процент, бинокорлик материаллари саноатида — 12 процент, ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноатида — 5 процент, енгил саноат ва маданий уй-рўзғор буюмлари ишлаб чиқаришда — 5 процент, озиқ-овқат саноатида 7 процент ошди.

Марказий Статистика бошқармасининг ахборотида айтилишича ўтган йили чўян 50,9 миллион тонна, пўлат 70,7 миллион тонна, прокат 55,2 миллион тонна, темир руда 118 миллион тонна, нефть 166 миллион тонна, газ 60,9 миллиард кубометр, кўмир 510 миллион тонна, электр энергияси 327 миллиард киловатт соат, минерал ўғитлар 15,3 миллион тонна, сунъий ва синтетик тола 250 минг тонна, металл қирқиш станоклари 164 минг дона, темирчилик-пресслаш машиналари 30,5 минг дона, автомобиллар 555 минг дона, тракторлар 264 минг дона, қишлоқ хўжалик машиналари 964 миллион сўмлик, дон комбайнлари 76,3 минг дона, экскаваторлар 15,8 минг дона ишлаб чиқарилди.

Ишчи ва хизматчилар иш куни қисқаргани ҳолда меҳнат унумдорлиги 1960 йилга нисбатан 4 процентдан зиёдроқ кўпайди. Ишлаб чиқариш, юк ташиш ва товар обороти ҳажмининг ўсиши натижасида халқ хўжалиги бўйича ўтган йилдагига қараганда тахминан 6 процент кўп фойда олинди.

1961 йилда, дейилади Марказий статистика бошқармаси ахборотида Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатлари билан тинч иқтисодий мусобақада янги муваффақиятларга эришди. СССРда саноат ишлаб чиқаришнинг ўсиши 1961 йилда 9,2 процентни ташкил қилган бўлса, АҚШда маҳсулот фақат бир процент ўсди. Шу давр ичида СССРда пўлат ишлаб чиқариш 8 процент кўпайди. АҚШда эса 1.7 процент камайди. СССРда электр энергияси ишлаб чиқариш 12 процент ўсди, АҚШда эса фақат 4 процент кўпайди, нефть қазиб чиқариш СССРда 12 процент ва АҚШда 2,5 процент ошди.

Қишлоқ хўжалиги қисмида ўтган йили барча қишлоқ хўжалик экинлари экилган майдонлар 1960 йилдаги 203 миллион гектар ўрнига 204,6 миллион гектар бўлди, ёки 1,6 миллион гектар кўпайди дейилади.

Чорвачиликни тез ривожлантирмоқ учун шарт-шароит вужудга келтириш йўлида анчагина иш қилинди. Чорва молларини рўйхатга олишнинг 1962 йил 1 январдаги маълумотлари чорва моллар сонининг ҳамма турлари анча кўпайганлигини кўрсатди. Қорамоллар ва чўчқалар сонининг кўпайиши урушдан кейинги йилларнинг ҳар бирида йиллик ўсишга қараганда ортиқроқ бўлди.

Марказий статистика бошқармаси транспортнинг барча турлари юк ташиш планини 25 процент ошириб бажарганликларини маълум қилади. Ҳолбуки 7 йиллик планда шу йиллар учун ўсиш 20 процент миқдорда белгиланган эди.

Ўтган йил 800 тадан кўпроқ янги, йирик давлат саноат корхоналари ва ишлаб турган корхоналарда кўпгина цехлар ишга туширилди.

Электростанцияларда 7 миллион киловаттдан кўпроқ янги қувватлар ишга туширилди. Қора металлургияда йилига 2 миллион тонна чўян, 4,8 миллион тонна пўлат эритиб берадиган, 2,9 миллион тонна прокат ишлаб чиқарадиган янги қувватлар ишга туширилди.

Дастлабки маълумотларга қараганда, СССРнинг миллий даромади ўтган йил 153 миллиард сўмдан кўпроқ маблағни ташкил қилди ва 1960 йилдагига нисбатан, таққосланувчи нархлар билан ҳисоблаганда, 7 процент кўпайди. Аҳоли истеъмолнинг ижтимоий фондларидан — халқ маорифига, медицина хизматидан фойдаланишга, социал таъминотга ҳамда ҳар хил тўловлар ва имтиёзларга — 1960 йилдаги 24,5 миллиард сўм ўрнига 1961 йилда 26,4 миллиард сўм олди.

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг йиллик ўртача сони 1961 йилда 66 миллион кишига етди ва бундан олдинги йилдагига нисбатан 3 миллион 950 минг киши миқдорида кўпайди.

Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи бундан олдинги йилдагига нисбатан 4 процент кўпайди. СССР Олий Совети Бешинчи сессиясининг қарорларига мувофиқ, ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни аста-секин бекор қилиш давом эттирилди. Бунинг натижасида ишчи ва хизматчиларнинг қўлига тегадиган иш ҳақи қўшимча равишда (бир йилга ҳисоблаганда) 400 миллион сўм кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосидаги чакана товар оборотининг ҳажми 80,2 миллиард сўмни ташкил қилди.

Марказий Статистика бошқармасининг равшан маълумотлари маданий қурилиш соҳасида янги муваффақиятлар қўлга киритилганлигини кўрсатади. Ўқишнинг ҳамма турларида ўқиб турган кишиларнинг сони қарийб 56 миллион кишига етди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида 5 миллион киши ўқимоқда. Ўтган йили олий мактаблар ва техникумлар 750 мингдан кўпроқ ёш мутахассисларни тайёрлаб берди.

Совет Иттифоқи жаҳонда аҳоли орасида ўлиш умуман энг кам бўлган мамлакат бўлиб турибди. СССР аҳолиси дастлабки маълумотларга қараганда, 1962 йил 1 январда қарийб 220 миллион кишига етди.

Халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1961 йилдаги — етти йилликнинг учинчи йилидаги — бажарилиш якунлари шуни кўрсатиб турибдики, совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда янги ажойиб муваффақиятларга эришди, етти йиллик планни муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажармоқда, бу эса, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидаги катта қадамдир. (ТАСС).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

ЧИНОЗЛИК ПАХТАКОРЛАРНИНГ ТАШАББУСИ ҲАҚИДА

Область партия комитетининг бюроси 1962 йилда ҳар гектар ердан кам деганда 25 центнердан пахта ҳосили кўтаришга аҳд қилиб областнинг барча колхозчилари ва совхоз ишчиларига мурожаат қилган Чиноз районн пахтакорларининг ташаббусини маъқуллади.

Район партия комитетларига, Янгиер шаҳар партия комитетига ва район ижроия комитетларига Чиноз районн пахтакорларининг мактубини бошланғич партия ташкилотларининг, шунингдек колхозчилар ва совхоз ишчиларининг йиғилишларида комплекс механизацияни кенг қўлланиш, илғор агротехника эришган ютуқлар ва новаторларнинг тажрибаларини кенг ёйиш йўли билан 1962 йилда қолоқ хўжаликларда пахта ҳосилдорлигини оширишни назарда тутган ҳолда муҳокама қилиш топширилди.

ҚАЛБ ГЎЗАЛЛИГИ

Асқад МУХТОР.

Одамни тарбиялаш иши бизда давлат миқёсидаги катта сиёсий масаладир. Системамизнинг табиати шундай, у инсон ақл-идрокини, қадр-қимматини улуғлаш, талабчан коммунистик гуманизм асосига қурилган. Одамни тарбиялаш — коммунизм қурувчи авлодни тарбиялашдек улуғ вазифа даражасига кўтарилди. Бизда бу иш билан мактаб ва ота-оналаргина эмас, балки давлат идоралари, илм-фан муассасалари, санъат ва адабиёт, бутун жамоатчилик ҳам шуғулланмоқда. Бу иш билан қудратли Коммунистик партиямиз муттасил шуғулланиб келади.

Партиямизнинг янги Программасида бу масалага алоҳида эътибор берилган, идеология ишлари соҳасидаги вазифалар очиқ-ойдин кўрсатилган: «Партия ҳозирги босқичда идеология ишидаги асосий вазифа барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик ва коммунизмга садоқат руҳида, меҳнатга ва ижтимоий хўжаликка коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашдан, буржуа қарашлари ва ахлоқининг сарқитларини батамом тугатишдан, шахсни ҳар томонлама, гармоник тарзда ўстиришдан, чинакам маънавий маданият бойлигини вужудга келтиришдан иборат, деб ҳисоблайди. Партия ёш авлодни тарбиялашга алоҳида аҳамият беради».

Эртага республикамиз интеллигенциясининг III съездига тўпланадиган фан, техника, маориф ва маданият аҳлини асосан мана шу улуғ вазифа бирлаштиради. Съезд залида кўпчиликни ташкил этган гуманитар ва бадиий интеллигенция вакиллари эса шу вазифа нуқтаи-назаридан туғишган ҳамкасабалардир. Эндиликда уларнинг иши мураккаб ва нозик, юксак маҳорат талаб қиладиган санъат даражасига кўтарилди. Чунки маънавий бойлик, ахлоқий софлиқ ва жисмоний камолатни ўзида гармоник равишда мужассамлаштирган янги одамни, коммунизм қурувчисини тарбиялаш ҳақида гап боряпти. Лекин, шу билан бирга, уларнинг имкониятлари ҳам ҳозир бениҳоя кенг. «Коммунизмга ўтиш даврида янги кишини тарбиялаш имкониятлари кенгайиб боради» дейилади Программада.

Чиндан ҳам, меҳнатнинг олдинги марраларига, энг оғир участкаларига чин қалбдан интилаётган ҳозирги ёшларнинг маънавий қиёфаси мутлақо бошқа. Улар билан ишлаш бениҳоя завқ бағишлайди, кишини руҳан улғайтади.

Эсимда бор, урушдан олдинги йиллар эди, ўнинчи синфда ўқиб юрганимизда синфдошларимиздан бир қиз турмушга чиқадиган бўлди. У чиройли, оқила, аълочи қиз эди, унинг олдида энг шўхларимиз ҳам ўзини босиқроқ тутишга, ўйлаброқ гапиришга уринарди, салобати бор эди. Ҳавас билан уни катта олима ёки муаллима бўлади деб ўйлардик. Турмушга чиқишини эшитдигу, кўпчилигимизнинг ихлосимиз қайтди. Нега десангиз куёв йигит Горчаково станциясида оддий юк ташувчи бўлиб ишлар экан.

— Бе... — дейишди қизлар.

Биз бўлсак тўйига бормадик.

Бунга йигирма йилдан ошди, лекин ўша қилиб қўйган ишимиздан ҳали ҳам кўнглим ғаш. Энди мактаб болаларида меҳнатга, меҳнат кишисига бундай оқсуякларча қарашдан асар ҳам қолмаган. Партия амалга оширган доно тадбирлар шарофати билан мактабларда меҳнат тарбияси яхши йўлга қўйилди. Меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялаш катта самаралар бермоқда. Мамлакатимизда Ленин комсомоли оталиғида қурилаётган кўплаб гигант саноат объектлари бунинг яққол далилидир.

Эндиликда мактабларимиз олдида ёшларнинг маънавий дунёсини бойитиш, эстетик завқини тарбиялаш, гўзалликка муҳаббат ҳиссини ошириш ишларини янада яхшилаш вазифаси турибди. Менинг шахсий кузатишларимга кўра, кўп мактабларда ҳали музика, ашула, расм, дарслари, чет тилларни ўрганиш, адабиёт ўқитиш, санъат музейларига ва спектаклларга қатнаб, болаларни санъат асари ҳақида мулоҳаза юргизишга ўргатиш яхши йўлга қўйилмаган. Бу масалаларда ҳали формализм элементларини тугатаолганимизча йўқ.

Ўтган йилнинг сўнгги ҳафтасида идеология масалалари бўйича Кремлда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгаши бола тарбияси масаласига катта эътибор берди. Одамни улғайганидан кейин қайта тарбиялашдан кўра, бола вақтида яхши тарбиялаш маъқуллиги назаримда, ниҳоятда тўғри уқтирилди. Одам албатта бир умр камол топади. Лекин уни умрининг илк қадамларидаёқ тўғри йўлга солиб юбориш ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Менинг қўшним Карима хола тўрт яшар қизчаси Холидани боғчага узатаётиб қўлига конфет беради:

— Маҳкам ушла, қизим, ўзинг е, ҳеч кимга берма, хўпми! — деб тайинлайди.

Коммунистик ахлоқ асослари — дўстлик, коллективчилик руҳининг ўрнига жажжи қалбига солинаётган бу совуқ эгоистик насиҳат, гарчи жуда кичкина бўлса ҳам, Холиданинг тетапоя қадамларини чалғитиши турган гап.

Ўтган йили **«Пионерская правда»** газетасида бир хабар босилиб чиқди: бир бола дадасининг жанговар медалини олиб чиқиб автоучкага алмаштирибди. Оталарининг муқаддас ишига, жанговар қаҳрамонликларига бундай тубан қараш ёш болада қаердан пайдо бўлган! Бу, албатта, Карима хола сингари «меҳрибонлар»дан юқади.

Шунинг учун мактаб коллективлари, болалар муассасалари ота-оналарга яқинроқ туришлари, адабиёт ва санъат ходимлари оилада бола тарбияси темасини диққат марказига қўйишлари зарур.

Ўзбек болалар адабиёти, айниқса, болалар прозаси сўнгги йилларда бу темалар соҳасида яхши ишлаётгани йўқ. «...Композиторлар, ёзувчилар, рассомларнинг ижодий союзлари, дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кечагина эълон қилинган қарорида, болаларни эстетик тарбиялаш соҳасида кам иш қилаётирлар, болалар учун бадиий адабиётлар, музика асарлари ва расмлар кам босиб чиқарилмоқда».

Бунга қўшимча қилиб айтиш керакки, чиқарилаётганлари ҳам болаларни қизиқтирадиган, сафарбар этадиган юксак савиядаги асарлар эмас. Адабиёт болаларда совет кишиларининг ажойиб бой маънавий ҳаётига қизиқиш, ҳурмат уйғотиш, меҳнат ва гўзаллик дунёсининг қучоғига ундаши керак.

«Биз гўзалликни севамиз ва ер юзида энг гўзал жамиятни барпо қиламиз, — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев. — Лекин бизнинг гўзалликни тушунишимиз, капиталистик дунёдагига қараганда бутунлай бошқача. Одам ўз қалби билан, ўз ақл-идроки билан, вазифаларимизнинг улуғворлигини тушуниши билан, ўзининг ишлари билан, коммунизм қуриш учун курашда актив иштирок этиши билан гўзалдир. Одамнинг гўзаллиги мана шунда!».

Ёш авлоднинг мана шу гўзалликка интилиши, шу маънода чинакам гўзал авлод бўлиб етишуви биз интеллигентларга — педагоглар, ёзувчилар, санъат ходимларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

СССР Олий Советига сайловлар ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясида

СССР Олий Совети Президиумининг 1962 йил 11 январда чиқарган фармонига биноан олтинчи чақириқ СССР Олий Советига сайловлар ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси тасдиқланди. Комиссия меҳнаткашлар жамоат ташкилотлари ва жамиятлари вакилларидан, шунингдек ишчилар, хизматчилар, колхозчилар ва ҳарбий хизматчилар йиғилишлари вакилларидан иборат.

СССР Олий Советига сайловлар тўғрисидаги Низомга мувофиқ, Марказий сайлов комиссияси зиммасига бутун мамлакат территориясида сайловларнинг боришини кузатиб туриш, сайлов ҳужжатлари формаларини белгилаш, шунингдек сайланган депутатларни рўйхатга олиш вазифаси юклатилади.

22 январда, Москвада Союзлар уйида Марказий сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ В. В. Гришин раислиги остида комиссиянинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказишга боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни қараб чиқди ва тегишли қарорлар қабул қилди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига бўлажак сайловлар учун сайлов ҳужжатларининг формаларини тасдиқлади. Сайлов бюллетенлари: Иттифоқ Советига сайловлар бўйича оқ рангда, иттифоқчи республикалардан Миллатлар Советига сайловлар бўйича — кўк рангда, автоном республикадан, автоном область ёки миллий округдан Миллатлар Советига сайловлар бўйича пушти рангда бўлади.

Депутатликка номзодни рўйхатга олиш тўғрисида округ сайлов комиссияси протоколининг, участка сайлов комиссиясининг овоз бериш натижалари ҳақидаги протоколининг ва округ сайлов комиссиясининг овоз бериш протоколининг формалари, шунингдек Иттифоқ Советига депутат бўлиб ва Миллатлар Советига депутат бўлиб сайланганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг формаси белгиланди.

Сайлов комиссиялари печатларининг намунаси ва сайлов қутиларининг намунаси тасдиқланди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик ва сайловларни ўтказишда комиссияларнинг ишлари тўғрисида округ ва участка сайлов комиссияларига юбориладиган мактубни тасдиқлади.

Шунингдек СССР Олий Советига сайловлар тўғрисидаги Низомни жуда кўп нусхада нашр қилиш ва уни жойларга етказиб бериш тўғрисидаги, Марказий сайлов комиссияси билан округ сайлов комиссиялари ва участка сайлов комиссиялари билан округ сайлов комиссиялари ўртасидаги алоқани таъминлаш тўғрисидаги масалалар ва бошқа бир қанча масалалар қараб чиқилди.

Комиссия муҳокама қилинган масалалар юзасидан Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари ўртоқ Н. А. Муравьеванинг, комиссия секретари ўртоқ В. Н. Титовнинг, СССР Олий Совети Президиуми секретари ўртоқ М. П. Георгадзенинг, СССР Алоқа министри ўртоқ Н. Д. Псурцевнинг, СССР йўллар министри ўртоқ Б. П. Бешчевнинг, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Граждан ҳаво флоти бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ В. Ф. Башкировнинг, СССР Маданият министри ўринбосари ўртоқ И. И. Цветковнинг докладларини эшитди.

Марказий сайлов комиссиясининг мажлисида Миллатлар Советига сайловлар ўтказувчи РСФСР республика сайлов комиссиясининг секретари ўртоқ М. А. Полехин, Миллатлар Советига сайловлар ўтказувчи Белоруссия ССР республика сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ И. Н. Макаров, РСФСР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ С. Д. Орлов, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ Д. А. Лукашевич, СССР Алоқа министрининг ўринбосари ўртоқ И. В. Клоков, марказий идоралар ва бошқармаларнинг раҳбарлари, совет жамоатчилиги, матбуот, радио телевидение вакиллари қатнашдилар. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ УТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ ТОМОНИДАН БЕЛГИЛАНГАН САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНЛАРИНИНГ ФОРМАСИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЮЗАСИДАН

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196__ йил „__“ ______

Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи

____нчи______сайлов округи

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилди
	Оқ ранг

Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи ______
Округ сайлов комиссиясининг раиси ______

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЮЗАСИДАН

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196__ йил „__“ ______

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи

____нчи______сайлов округи

______ дан
(иттифоқдош республиканинг номи)

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилди
	Ҳаво ранг

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи ______
Округ сайлов комиссиясининг раиси ______

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЮЗАСИДАН

САЙЛОВ БЮЛЛЕТЕНИ

196__ йил „__“ ______

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи

____нчи______сайлов округи

______ дан
(автоном республика, область ёки миллий округнинг номи)

Сайлов бюллетенида ўзингиз ёқлаб овоз берадиган БИР кандидатнинг фамилиясини қолдирингиз, бошқаларини ўчирингиз.

Депутатликка кўрсатилган кандидатнинг фамилияси, номи, отасининг исми	Депутатликка ким томонидан кандидати кўрсатилди
	Пушти ранг

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи ______
Округ сайлов комиссиясининг раиси ______

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДАН

Олтинчи чақириқ СССР Олий Советига сайловлар ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси қуйидаги адресга жойлашган:

Москва шаҳри, Пушкин кўчаси 1. Союзлар уйи, 8-подъезд, телефонлари—Б7—81—10, Б7—81—50.

ВЦСПС Президиумида

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСЛАРИДА

ВЦСПС Президиуми «Давлат социал страхованиесини бошқаришда касаба союзлари органларининг ишларида жамоатчилик иштирокини кенгайтириш тўғрисида» қарор қабул қилди. Касаба союзлари советларига, республика, ўлка, область, фабрика, завод ва маҳаллий комитетларга давлат социал страхованиесини бошқариш ишларига ишчилар ва хизматчиларни кенг жалб этишни таъминлаш таклиф қилинди. Улар корхоналарда маъмурият томонидан соғломлаштириш тадбирлари комплекс планларининг ўз вақтида амалга оширилиши устидан ишчилар хизматчиларнинг доимий таъсирчан назорати ўрнатилишига эришишлари керак. Касаба союз органлари меҳнатни муҳофаза қилишни яхшилаш тадбирларининг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, меҳнаткашларга медицина хизматининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида ишчилар ва хизматчиларнинг умумий йиғилишларида корхона раҳбарларининг докладларини системали равишда муҳокама қилиб туришлари лозим.

100 ва ундан ортиқ киши ишлайдиган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг фабрика, завод ва маҳаллий касаба союз комитетлари ҳузурида социал страхование комиссиялари тузилади. Ана шу комитетлар ҳузурида, шунингдек пенсия масалалари бўйича комиссиялар ташкил қилинади.

Касаба союзлари активи нафақалар ва пенсиялар тўлаш учун, ишчилар ва хизматчиларни санаторий — курортларда даволаш ва дам олишини уюштириш учун ажратиладиган социал страхование маблағларидан тўғри фойдаланиш устидан янада таъсирчан назорат қилиб туриш имкониятига эга бўлади.

ВЦСПС Президиуми Москва шаҳар, Перм, Киев, Минск, Сахалин область ва Молдавия республика касаба союзлари советларининг социал страхование ишларига штатсиз инструкторларни ва штатсиз ишончли врачларни жалб этиш соҳасидаги тажрибаларини маъқуллади.

Касаба союзлари советларига Москва шаҳар, Олтой ўлка, Куйбишев ва Житомир область касаба союзлари советларидан намуна олиб, давлат социал страхование бўлимлари ҳузурида жамоат комиссиялари тузишни таклиф қилинди. Шу комиссияларнинг аъзолари касаба союзлари социал страхование комитетлари белгилаган тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга, меҳнаткашларнинг соғлигини муҳофаза қилишни кучайтиришга ва давлат социал страхование бюджетининг ижроси устидан назорат қилиб туришга кенг жалб этилишлари керак.

ВЦСПСнинг давлат социал страхование бўлими ҳузурида касаба союзлари советлари ва комитетларининг, соғлиқни сақлаш, социал таъминот органлари, илмий-тадқиқот муассасалари ва бошқа ташкилотларнинг вакилларидан иборат социал страхование масалалари бўйича жамоат кенгаши тузишга қарор қилинди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ УЧУН

(Область партия ташкилотлари активи йиғилишидан)

Илгари хабар қилинганидек, 22 январь куни Тошкент шаҳрида область партия ташкилотлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон КП область комитетининг секретари ўртоқ **Х. Р. Мусахонова** «КПСС XXII съезди ва Тошкент область партия ташкилотларининг идеология ишини кучайтириш соҳасидаги вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Докладчи кенг авж олдирилган коммунизм қурилиши программасини қабул қилган КПСС XXII съездининг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятини характерлаб, коммунизм қуриш программасини амалга оширишда, кўп жиҳатдан, идеология ишининг даражаси ва кўламига боғлиқ эканлигини кўрсатиб ўтди.

Идеология иши партиямизнинг ҳамиша диққат марказида бўлди. Кейинги вақтда КПСС Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация, матбуот, халқ маорифи, ижтимоий фанлар, маданият, адабиёт ва санъат масалалари юзасидан муҳим қарорлар қабул қилганлиги бунинг далилидир. КПСС Марказий Комитети томонидан 1961 йилнинг охирида идеология иши масалалари юзасидан ўтказилган ва партия XXII съезди қарорларининг муваффақиятли бажарилишига қаратилган Бутуниттифоқ кенгаши ҳам ана шундай муҳим тадбирлар жумласига киради.

КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмаларини амалга оширабориб, область партия ташкилотлари идеология ишини бирмунча кучайтирдилар. Съезд материаллари, КПССнинг янги Программаси ва Устави область, шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида, партия активи йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотларида, меҳнаткашларнинг умумий йиғилишларида ва интеллигентларнинг кенгашларида кенг муҳокама қилинди. Бироқ, бу ишларнинг фақат бошланишидир. Вазифа — партиянинг улуғ ғояларини кишиларга кун сайин ва атрофлича тушунтиришдан, бу ғояларни областдаги ҳар бир корхона, муассаса, колхоз ва совхоз коллективи олдида турган конкрет амалий вазифалар билан маҳкам боғлаган ҳолда омманинг онгига етказишдан иборатдир.

Сиёсий маориф системаси меҳнаткашларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришда муҳим роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда область партия ташкилотлари томонидан ташкил этилган сиёсий мактаблар, тўгараклар ва назарий семинарларда 200 мингдан ортиқ киши — ўтган ўқув йилида партия маорифи шохобчаларида шуғулланганларнинг сонига нисбатан 70 мингдан кўпроқ киши КПСС XXII съезди материалларини ўрганмоқда. Жамоатчилик йўли билан ташкил этилган 88 та сиёсий маориф кабинети бу соҳада уларга катта ёрдам кўрсатмоқда. Тошкент, Чирчиқ шаҳарлари, Орджоникидзе, Янгийўл, Қуйи Чирчиқ районлари ва областнинг бошқа бир қатор шаҳар ҳамда районларида партия маорифини яхшилаш йўлида талай ишлар қилинди.

Докладчи лекция пропагандаси жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади ва ўтган йили областда 90 мингдан ортиқ лекция, шу жумладан КПСС XXII съезди материаллари юзасидан 30 мингга яқин лекция ўқилганлигини айтди. Ҳозирги вақтда 60 минг пропагандист ва агитатор, лектор ва докладчилар съезднинг тарихий материалларини меҳнаткашлар ўртасида тушунтирмоқдалар.

Бироқ лекция пропагандасида ҳали жиддий камчиликлар бор. Кўп ҳолларда лекциялар активларнинг кам доираси ўртасида, турмушга, амалий вазифаларга боғланмаган ҳолда ўқилаётир. Ишлаб чиқариш экономикаси, илғор тажриба ва ҳозирги замон фани ҳамда техникаси эришган муваффақиятларга бағишланган лекциялар кам ўқилмоқда.

Сирдарё, Гулистон, Комсомол районларида оммавий-сиёсий ишлар жуда қониқарсиз олиб борилмоқда.

КПСС Марказий Комитети олдимизга маданий-оқартув муассаларини партия ташкилотлари олиб борадиган ғоявий-тарбиявий ишларнинг таянч баъзасига, уларни меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун курашда партия ва давлатнинг актив ёрдамчиларига айлантириш вазифасини қўйди.

Областдаги кўпгина кутубхоналар КПСС XXII съезди қарорларини ва партиямизнинг янги Программасини кенг пропаганда қилмоқдалар, китобхонлар конференцияларини, ишлаб чиқариш илғорлари билан, коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари билан учрашувлар ўтказмоқдалар. Бироқ ҳамма ерда ҳам ана шундай қилинаётир, деб бўлмайди.

Кўпчилик клублар, маданият саройлари ва уйлари ўз фаолиятларини пуллик танца кечалари ўтказиш, кинофильмлар кўрсатиш билан чегаралаб қўймоқдалар. Қишлоқ жойларида эса аҳвол бундан ҳам ёмон. Айрим клубларга қулф солиб қўйилган ёки улардан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланилмаётир.

Тошкент областида 70 та маданият университети ташкил этилган. Бу — меҳнаткашларни тарбиялашнинг янги, ажойиб формаси бир қатор район ва шаҳарларда кун сайин янги мазмун билан бойитилмоқда, ишчилар, колхозчилар ва интеллигенциянинг ҳаётига мустаҳкам равишда сингиб бормоқда. Бироқ ташкил қилинган маданият университетлари ҳамма жойда ҳам юқори савияда ишлаётир, деб бўлмайди.

Сўнгра докладчи областда илмий-оммабоп ҳамда ҳужжатли фильмлар ҳануз жуда камдан-кам кўрсатилаётганлигини айтди.

Шу нарса ажабланарлики, бу жиддий камчиликлар область маданият бошқармасининг бошлиғи Пидаев, область касаба союзлари комитетининг раиси Раҳматов ўртоқларни ташвишлантирмаётир.

Адибларимиз, рассомларимиз ва композиторларимиз ўқувчилар ҳамда томошабинлар олдида катта қарздор бўлиб қолмоқдалар. Улар ўз асарларида замондошларимиз — коммунизм қурувчиларнинг ҳаёти ва фидокорона меҳнатини ҳануз етарли ёритиб бермаётирлар.

Область шаҳар ва район газеталарининг редакциялари босилаётган материалларнинг мазмунини жиддий равишда бойитишлари, камчиликларга қарши кескин кураш олиб боришлари, ижобий мисоллар асосида меҳнаткашларни меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашлари, коллективизмни ривожлантиришлари, халқларнинг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашлари лозим.

Область партия ташкилотлари кейинги вақтларда хотин-қизлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларни бирмунча яхшиладилар. Бироқ бу муҳим ишда ҳам ҳали кўпгина камчиликлар бор. Хотин-қизлар жамоатфойдали меҳнатига ҳануз етарли жалб қилинмаётир. Улар саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалигидаги раҳбарлик вазифаларига камдан-кам кўтарилмоқда.

Кўпчилик корхона, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари хотин-қизларга маданий-маиший шароитлар яратиб беришга етарли эътибор бермаётирлар; болалар муассасалари тармоғини кенгайтириш, ярим фабрикатлар билан савдо қиладиган магазинлар сонини кўпайтириш ҳақида ғамхўрлик қилмаётирлар.

Оила ва никоҳ ҳақидаги совет қонунларига хилоф иш қилиш, хотин-қизларнинг шаъни ва қадр-қимматини ерга уриш ҳоллари учраб туради. Янгиер, Оҳангарон, Бўстонлиқ районлари ва Олмалиқ шаҳрининг раҳбар партия ходимлари ана шу каби ҳолларга қарши кескин курашмаётирлар.

Кейинги йилларда, айниқса КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган маълум қарорлардан кейин область партия ташкилотларида динга қарши пропаганда бирмунча кучайтирилди. Бироқ, идеология фронтининг бу участкасидаги аҳвол ҳамон қониқарсизлигича қолмоқда.

Умумий таълим плани йил сайин бажарилмаётганлиги ва ўқувчиларнинг мактабдан кўплаб кетиб қолаётганлиги мутлақо чидаб бўлмайдиган бир ҳолдир. Ўқитиш сифатининг пастлиги сабабли минглаб ўқувчилар бир синфда 2 йил қолмоқдалар, қишлоқ мактабларини тамомлаган кўпгина ўғил қизлар эса олий ўқув юртларига кириш имтиҳонларидан ўтолмаётирлар.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ёшларни тарбиялаш ишининг аҳволи талабга жавоб бермайди. Ўқув юртларида ёшларда чуқур илмий дунёқарашни шакллантириш, ғоявий ишонч ҳосил қилиш вазифаси етарли ҳал қилинмаётир. Ижтимоий фанларнинг кўпгина ўқитувчилари машғулотларни эски усулда олиб бормоқдалар, мамлакатимизда юз берган ўзгаришларни ва партия томонидан қўйилаётган янги талабларни ҳисобга олмаётирлар.

Докладчи турмуш талабларидан ҳамон орқада қолаётганликлари, фан ва техника эришган муваффақиятларни ишлаб чиқиш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилиш масаласи билан яхши шуғулланмаётганликлари учун областдаги илмий-тадқиқот муассасаларининг ишини танқид қилди.

Коммунизм — миллионларча совет кишиларининг жонли ижодий ишидир. Коммунизм ва меҳнат бир-биридан ажралмасдир. Шу сабабли партиянинг XXII съезди кишиларни меҳнат фаолиятига тайёрлаш, уларни меҳнатда чиниқтириш, меҳнатга ҳурмат билан қараш руҳида тарбиялаш — оммани коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги бутун ишнинг мазмунини, юрагини ташкил этишини алоҳида таъкидлаб кўрсатди. Область партия ташкилотлари коммунизм қурувчиларида ана шу олижаноб сифатларни тарбиялаган ҳолда, келажакнинг разведкачилари ҳаракатини ҳар тарафлама қўллаб-қувватламоқдалар ва ривожлантирмоқдалар. Ҳозирги вақтда областимизда 139 мингдан ортиқ киши коммунистик меҳнат коллективи, бригадаси ва зарбдори деган юксак номни олиш учун мусобақада иштирок этмоқда. Бу мусобақа яхши натижалар бераётир. Областнинг саноат корхоналари 1961 йил планини муддатидан илгари бажардилар ва мамлакатга қўшимча равишда бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот етказиб бердилар. Луб экинлари ҳосили, пилла, гўшт, тухум ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа айрим турларини етиштириш юзасидан белгиланган давлат планларини ошириб бажарилди. Пахтанинг ҳосилдорлиги 1960 йилдагига нисбатан гектар бошига ўрта ҳисобда 4 центнер ошди.

Аммо меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг бўш олиб борилганлиги, айрим раҳбарларнинг топширилган иш учун масъулиятни етарли даражада ҳис этмаганлиги сабабли биз давлатга пахта сотиш планини бажара олмадик. Бекобод, Гулистон, Комсомол, Бўка, Оққўрғон ва Сирдарё районлари ҳамда областнинг 59 колхози ва 5 совхози давлатдан қарздор бўлиб қолдилар.

КПСС Марказий Комитети идеология иши соҳасидаги муҳим вазифаларни фақат штатли пропагандистлар кучи билан муваффақиятли ҳал қилиб бўлмаслигини, бу ишга жамоатчиликни кенг жалб этиш лозимлигини, партиянинг минглаб онгли курашчилари ва толмас ёрдамчиларини тарбиялаш зарурлигини айтиб келмоқда. Область саноати, транспорти ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда бизда ўтган йили жамоатчилик асосларида ташкил этилган конструкторлик бюролари ва илғор тажриба мактаблари, новаторлар советлари, маҳсулот сифати устидан контроллик қилувчи инспекторлар группалари ва меҳнаткашларнинг бошқа кўнгилли ташкилотлари катта роль ўйнадилар. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўз ишларига жамоатчиликни янада кенг жалб этишлари, меҳнаткашларнинг ташаббусини ҳар тарафлама ривожлантиришлари, ана шу қудратли кучни олдимизда турган хўжалик-сиёсий вазифаларни ҳал қилишга моҳирона сафарбар этишлари лозим.

Партиямизнинг асоси бўлган бошланғич партия ташкилотларининг ишини янада яхшиламай ва такомиллаштирмай туриб, идеология ишини юқори босқичга кўтариш ҳақида ўйлаш мумкин эмас. Шу сабабли бошланғич партия ташкилотларининг ишини жонлантириш, уларнинг жанговарлик қобилиятини ошириш учун барча зарур чораларни кўриш керак.

Бу йил олдимизда жуда катта ва муҳим вазифалар турибди. Областимиз саноати ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг ҳажми 10 процент ошиши, қарийб 260 миллион сўм янги капитал маблағлар ўзлаштирилиши керак. Бинокорлар 400 минг квадрат-метр турар-жой қурилишлари ва фойдаланишга топширишлари лозим. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин», 215 минг тонна каноп пояси, 1240 тонна пилла, 22 минг тонна гўшт, 64 минг тонна сут, 130 минг тонна сабзавот ва картошка, 35 минг тонна узум ва бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик маҳсулотларни етказиб беришлари зарур.

Область партия ташкилотлари омма ўртасида олиб бориладиган идеология ва ташкилотчилик ишларини янада яхшилашлари, план топшириқларини бажаришда омманинг ижодий куч-ғайратини оширишлари лозим.

* * *

Ўртоқ Х. Р. Мусахонова доклади юзасидан қизғин музокаралар бошланди. Минбарга биринчи бўлиб Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари **С. Ёқубов** кўтарилади.

— Шаҳарнинг саноат корхоналари, қурилишлари, ўқув юртлари ва муассасаларида, — дейди у, — етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун мусобақа тобора кенгаймоқда. Шаҳар корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулот миқдори етти йилликнинг ўтган уч йили ичида ҳар йили ўрта ҳисобда 11 процентдан кўпайди. Корхоналарда маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, янги техника дадиллик билан жорий қилинмоқда. Рационализаторлар етти йилликнинг уч йили мобайнида давлатнинг 4 миллион 298 минг сўм маблағини иқтисод қилдилар.

Шаҳарда 366 пропагандист, мингдан ортиқ агитатор меҳнаткашларни КПСС XXII съездининг тарихий ҳужжатлари билан таништирмоқда.

Шаҳар партия комитети жамоатчилик асосларини ривожлантириш йўлини тутмоқда. Корхоналарда новаторлар советлари, жамоатчилик асосларида конструкторлик бюролари ташкил этилди; доимий ишлаб чиқариш кенгашлари, мутахассислар советларининг иши активлашмоқда.

Сўнгра ўртоқ Ёқубов область маданият ходимлари адресига бир қатор танқидий мулоҳазаларни баён қилди. Республика нашриётлари кўпроқ яхши ва хилма-хил китоблар чиқаришлари, уларни расмлар билан безашни яхшилашлари лозим.

Республика телевидение студияси томошабинларга паст савиядаги, бадиий жиҳатдан мукаммал бўлмаган фильмларни кўрсатмоқда.

Сўз Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг машҳур сут соғувчиси **Раъно Бўроновага** берилади.

Колхозимиз партия ташкилоти қишлоқ меҳнаткашларини эстетик тарбиясига жиддий эътибор бермоқда. Колхоз клуби, кутубхона иши, бадиий ҳаваскорлик тўгараги коллективининг фаолияти сезиларли даражада яхшиланди.

Колхозимизда СССР Олий Совети сайловларига тайёргарлик қизитилди. 48 агитатор қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида съезд материалларини кенг пропаганда қилмоқдалар, лекциялар ўқимоқдалар, суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бутун агитация иши колхоз олдидаги, унинг ҳар бир аъзоси олдидаги конкрет вазифалар билан маҳкам боғлаб олиб борилмоқда.

Ўртоқ Бўронова актив йиғилиши қатнашчиларининг эътиборини нашриётлар пропагандистларни кўргазмали агитация воситалари билан ҳамон кам таъминлаётганликлари, бу эса агитация-пропаганда ишларини олиб боришни бир мунча қийинлаштираётганига жалб этди. У, актив йиғилиши минбаридан туриб республика ёзувчиларига замондошларимиз, колхоз қишлоғининг меҳнаткашлари ҳақида кўпроқ асарлар яратиш, тўғрисидаги чақириқ билан мурожаат қилди.

Бўстонлиқ район кутубхонасининг мудири **В. Ф. Мирошникова** ўз сўзида областимиз кутубхоначиларининг муҳим вазифалари ҳақида алоҳида тўхталиб ўтади.

Пахта селекцияси ва уруғчилик илмий-тадқиқот институти партия ташкилотининг секретари **Ю. Икромов** пахтанинг янги навларини жорий қилиш устида ишлаётган селекционерлар олдида турган масъулиятли вазифалар ҳақида гапирди. Ҳозирги вақтда институт Вилямснинг зарарли назарияси оқибатларини тезроқ бартараф қилишга ҳаракат қилмоқда, алмашлаб экиш тадбирлари ишлаб чиқмоқда.

Институт илмий ходимлари КПСС XXII съезди материалларини кенг пропаганда қилмоқдалар.

Институт ходимлари, — дейди ўртоқ Икромов, партия XXII съезди ва қишлоқ хўжалик ходимларининг Тошкентда бўлиб ўтган зонал кенгаши томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун курашга ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар.

Армия қуролсиз жанг қилаолмаганидек, партия ҳам матбуот каби ўткир ва жанговор қуролсиз ўзининг идеология ишларини олиб бораолмайди. «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори **М. Қ. Қориев** партиянинг содиқ ёрдамчилари бўлган журналистларнинг меҳнати, область газеталари саҳифаларида съезд материаллари қандай пропаганда қилинаётганлиги, журналистлар янги кишини тарбиялаш учун курашда қандай иштирок этаётганликлари, партия белгилаб берган тарихий вазифаларни амалга ошириш учун қандай курашаётганликлари ҳақида гапирди.

Нотиқ газетага ҳикоялар, очерклар, шеърлар ёзишни истамаётганликлари, матбуотнинг ролига етарли эътибор бермаётганликлари, бунга вақтилари йўқлигини баҳона қилиб кўрсатаётганликлари учун пойтахтдаги айрим ёзувчи ва шоирларни танқид қилди.

Бекобод цемент комбинати партия комитетининг секретари **С. Жабборов** партия ташкилоти идеология ишларини олиб боришда тўплаган тажрибалар билан ўртоқлашди. Ҳозирги вақтда корхонанинг деярли бутун коллективи партия маорифи шохобчаларида ташкил этилган сиёсий мактабларда, тўгаракларда ва назарий семинарларда ўқимоқда. Кўпчилик бригада ва сменаларда марксча-ленинча назарияни ўрганиш тўгараклари ташкил этилган. Уларнинг машғулотлари комбинат, цех ва бригадалар ҳаётидан олинган конкрет материаллар асосида ўтказилмоқда. Кундалик «Цементник» деворий газетаси қарийб уч йилдан буён мунтазам чиқариб келинмоқда. Шу вақт ичида газета кўп сонли ишчи мухбирларнинг мустаҳкам активини орттирди, партия ташкилотининг жанговар ёрдамчиси бўлиб қолди.

Ўртоқ Жабборов Бекобод шаҳрида идеология ишларини олиб боришдаги бир қатор камчиликларни кўрсатгандан сўнг сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг область бўлимини кескин танқид қилди.

Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхози қизлар клуби советининг раиси **Д. Саидхўжаева** ва Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг пропагандисти **Б. Д. Пак** ўртоқлар ўз колхозларида эришилаётган муваффақиятлар, яхши йўлга қўйилган идеология иши қандай фойдалар келтираётганлиги ҳақида гапирдилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **З. Р. Раҳимбобоева** область партия ташкилотлари ва идеология фронтининг барча ходимлари олдида турган вазифалар ҳақида катта нутқ сўзлади.

Область партия активининг йиғилиши коммунизм қуриш учун курашнинг қудратли ва ғоявий қуроли бўлган идеология ишини кучайтиришнинг конкрет йўлларини белгилаган резолюция қабул қилди.

МУНОСИБЛАРГА МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Республика Олий Совети Президиумида Тошкент сув омбори қурувчиларининг катта бир группасига тантанали вазиятда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди. Қурилишда ўрнак кўрсатганларга Фахрий ёрлиқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова топширди.

Бетончи Қ. Холиқов, ишлаб чиқариш-техника бўлимининг старший инженери А. Ф. Медвед ва қурилиш бошлиғи С. А. Азизовлар мукофотланганлар номидан сўзга чиқиб, ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун партия ва ҳукуматга ташаккур изҳор қилдилар ҳамда коммунизм қуришдан иборат улуғ ишга бутун кучларини бағишлашга ваъда бердилар.

Ўша куни Ё. С. Насриддинова Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг профессори, туғилган кунининг етмиш йиллиги ҳамда меҳнат фаолиятининг 55 йиллиги муносабати билан мукофотланган Н. А. Янишевскийга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини ҳамда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг профессори П. И. Ивановга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» деган фахрий унвон бериш ҳақидаги ёрлиқни ҳам топширди.

Милиция ва Ички ишлар министрлигининг хизмат бурчларини ҳалол бажарганликлари учун мукофотланган бир группа ходимларига, шунингдек Узглавместпром бадиий ҳунармандчилик бўйича конструкторлик технология бюросининг мастери Л. А. Харитоновага Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Ё. С. Насриддинова мукофотланганларни самимий табриклади, уларга сиҳат-саломатлик ҳамда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездининг қарорларини бажаришда янгидан-янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

АҚЛИМИЗ, ИДРОКИМИЗ, БИЛИМИМИЗ КОММУНИЗМГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН!

СУРАТДА: Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимларидан бир группаси (ўнгдан) кимё институтининг директори Я. Алиев, академиклардан С. Юнусов, М. Набиев ва кимё фанлари доктори К. Аҳмедов ўртоқлар.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

КПСС XXII съездида қабул қилинган Программада Коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини яратиш учун фан, техникани янада юксалтиришнинг улуғвор вазифалари белгилаб берилди. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш, фан ва маданиятни янада равнақ эттиришда интеллигентлар ҳал қилувчи роль ўйнайди. Партиямиз ва халқимизга содиқ бўлган интеллигенциямиз бошқа фанлар қатори ижтимоий фанларни ҳам янада ривожлантиришлари, уларнинг жамият тараққиётидаги, халқимизни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини янада оширишлари керак. Шу билан бирга марксизм-ленинизм ғолибона назариясини ижодий ривожлантиришда партияга ёрдам бериши, империалистлар мустамлакачилик сиёсатининг янги форма ва методларини фош этиши, Шарқ халқларининг ҳозирги даврдаги мустамлакачилик сиёсатига қарши олиб бораётган миллий озодлик ҳаракатини ўрганиши, совет кишиларини Шарқдаги қарам бўлмаган давлатлар ўртасидаги алоқалар билан таништириши лозим.

Ана шу муҳим вазифаларни бажаришда Совет Ўзбекистонининг шарқшунослари ҳам ўзларининг ҳиссаларини қўшишлари керак. Бунда, хусусан республикада шарқшунослик фанининг маркази бўлган Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти илмий ходимлари катта фаолият кўрсатишлари керак. Сўнгги йилларда Шарқшунослик институти илмий-тадқиқотларида партия XX ва XXI съездлари қарорларида, коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг кенгашлари материалларида олдинга сурилган масалалар, СССРнинг ташқи сиёсати ва Совет Иттифоқининг Шарқдаги қарам бўлмаган мамлакатлар билан ўзаро алоқасини ўрганиш ва ёритишга катта эътибор берилди. Ҳозирги вақтда эса КПСС XXII съезди тарихий қарорларида қўйилган масалаларни атрофлича ўрганишга алоҳида эътибор берилаяпти. Институтимизда бу масалалар чет эл шарқи мамлакатларининг ҳозирги вақтдаги сиёсий ва иқтисодий аҳволи, империализм мустамлакачилик системасининг емирилиши проблемалари билан боғлаб ўрганилмоқда. «Англиянинг Ўрта Осиё ва Ўрта Шарқда (1921—1924 йиллар) советларга қарши олиб борган сиёсатининг барбод бўлиши», «Англия ва Америка империализмининг Эрондаги (1941—1957 йиллар) кирдикорлари» ва бошқа Осиё ҳамда Африка халқларининг миллий-озодлик кураши ҳақида илмий-оммабоп брошюралар нашр этилди.

Совет шарқшуносларининг энг муҳим вазифалари шундан иборатки, улар партиямиз XXII съезди материалларига амал қилган ҳолда Шарқдаги айрим мамлакатлар миллий буржуазиясининг стратегия ва тактикасини, бу мамлакатлар меҳнаткашлар оммасининг аҳволи, империализмга ва уларнинг малайлари бўлган ички реакцияга қарши олиб бораётган курашларини чуқур ўрганишлари керак.

Шу нуқтаи назардан қараганимизда институтимизда «Урушдан кейинги вақтда Ҳиндистон-Америка муносабатлари», «Покистон меҳнаткашларининг аҳволи ва ташқи ҳамда ички реакцияга қарши кураши», «Жанубий Ҳиндистонда ишчилар ҳаракати», «Ҳозирги Афғонистонда аграр масала», «КПСС XXII съезди ва Шарқ халқларининг миллий озодлик ҳаракати масалалари» ва бошқа шу каби темаларда ишлаб чиқилган илмий ишлар ҳозирги шароитда жуда катта сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг бой қўлёзма фондида фан учун жуда қимматли аҳамиятга эга бўлган асарлар бор. Шунинг учун ҳам бу фонд Совет Иттифоқининггина эмас, балки шу билан бирга чет эл мамлакатларининг турли соҳаларида ишлаётган олимларини, жамоат ва давлат арбобларини ҳам қизиқтирмоқда.

Шарқшунослик институти АҚШ, Англия, Франция, Италия ва бошқа капиталистик мамлакатлар илмий марказлари билан ўзаро алоқа қилмоқда. Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакия, Руминия ва Болгариянинг шарқшунослик ташкилотлари билан илмий алоқамиз тобора мустаҳкамланмоқда.

Институт ходимлари томонидан сўнгги йилларда нашр этилган илмий ишлар совет олимлари билан бирга жуда кўп чет эллик олимларнинг ҳам юксак баҳосига сазовор бўлди. 1960 йилнинг августида шарқшуносларнинг Москвада бўлиб ўтган XXV халқаро конгрессида қатнашган чет эл олимлари Ўзбекистон шарқшуносларининг Ўрта Осиёнинг ўрта асрларда яшаган олимлари маданий меросини ўрганиш ва босишда, жумладан Абу Али ибн Сино ва Абу Райҳон Берунийларнинг илмий ишларини нашр этишдаги хизматларини юксак тақдирладилар. Таниқли ҳинд олими, Калькуттадаги Осиё жамиятининг аъзоси, профессор Сафа Шарқшунослик институтида нашр этилган Абдураззоқ Самарқандийнинг, «Ҳиндистонга қилинган сафарнинг хотиралари» асарининг нашр этилиши ҳақида бундай деб ёзади: «Сизнинг нашрингиз жуда ажойиб... Иловаларингиз жуда ҳам қимматли. Бу сизнинг илмий ходимларингизнинг жуда катта меҳнати ва кенг эридуациясидан далолат беради» «Ҳумоюнннома», — дейди давом этиб у,— қимматли илмий асардир».

Ўртоқ С. АЗИМЖОНОВА.

Ижодий марксизм-ленинизмнинг ажойиб ҳужжати ҳисобланган партиямиз янги Программасида жаҳон кучларининг ҳозирги тараққиёти чуқур анализ қилинади, илғор кишиликнинг бутун дунёда тинчлик ва демократия, социализм ва коммунизм ғояларининг тантанаси учун реакция, империализм ва мустамлакачиликка қарши олиб бораётган гигант курашининг перспективалари кўрсатилади. Кенг меҳнаткашлар оммаси шармандали мустамлакачилик сиёсатини ва унинг жаҳон меҳнаткашлари бошига келтирган жабр-зулмини тўла йўқ қилиш учун курашмоқдалар. Шундай бир шароитда Ўзбекистон шарқшуносларининг вазифаси янада масъулиятли ва мураккаб бўлади. Биз империализм мустамлакачилик системасининг барбод бўлиш процессларини ва Шарқ халқларининг ҳозирги вақтда олиб бораётган миллий-озодлик ҳаракатини чуқур ва ҳар томонлама тадқиқот қилишимиз, марксизм-ленинизм таълимоти позициясидан туриб Шарқ мамлакатларининг ҳозирги аҳволи масалаларига илмий анализ беришимиз керак.

Собоҳат АЗИМЖОНОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг директори.

ОИЛАМИЗ — ИНТЕЛЛИГЕНТЛАР ОИЛАСИ

Билим кишига чинакам бахт ва иқбол келтиради, унинг истиқболини чароғон қилади.

Бизнинг оиламиз ҳам билим ва маърифатнинг шуълаларидан баҳра олган оилалардан бири. Зотан, оиламиз интеллигентлар оиласи. Ахир, интеллигент сўзининг маъноси нур, ёруғ демакдир.

Тўнғич ўғлим Вадуд яқинда аспирантурани тамомлади. Пахтачилик бўйича олим бўлмоқчи. У ҳозир кандидатлик диссертацияси устида қизғин ишлаяпти. Ундан кичиги Рауф Тошкент тўқимачилик институтининг ўқитувчиси. Унинг ҳам режаси катта. Тўқиш технологиясини такомиллаштириш устида ишлаб, тўқимачилик фанига ўз улушини қўшишни мақсад қилиб қўйган.

Қизим Нажибахон Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги ҳузуридаги ҳунар-техника мактабида ўқитувчи.

Оиламизнинг кенжалари ҳали ёш. Бири институтда таълим олаяпти, қолганлари мактабда ўқишади.

Ана шундай билимли оиланинг бошлиғи бўлганлигим билан фахрланаман. Касби-корим тупроқшунослик, шу соҳадаги илмий тадқиқотларим китоб ва брошюра ҳолида нашр қилинди. Тупроқшунослик фани бўйича тайёрлаган қўлланмам ҳам босилиб чиқди.

Эртага республикамиз интеллигентларининг съезди очилади. Съездда фанимиз равнақи хусусида ҳам оқилона тадбирлар белгиланади. Бу вазифаларни амалга оширишда оиламиз аъзолари ҳам ўз ҳиссаларини қўшадилар.

М. БАҲОДИРОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг доценти.

ХАЛҚ РАССОМИ

«Ўзбекистоннинг бадиий керамикаси» — Ўзбекистон ССР халқ рассоми Муҳитдин Раҳимовнинг Республика фанлар академияси нашриёти томонидан чиқарилган китоби шундай аталади. Халқ рассомининг илмий-тадқиқот ишларини унинг катта ижодий меросидан ажратган ҳолда текшириш мумкин эмас. Мазкур китоб Раҳимовнинг кўп йиллик ижодий педагогик ва илмий-текшириш ишларининг якунидир.

Муҳитдин Раҳимов — ўзбек керамикларининг энг йирик вакилларидан биридир. У 1918 йил Тошкент бадиий ҳунар мактабининг керамика бўлимида маҳоратни ўрганди. Таниқли рус керамиги, профессор А. В. Филиппов раҳбарлигида Москвадаги селикатлар илмий-текшириш институтида, кейин эса Ленинград керамика институтида ўз санъати ва технологик маҳоратини такомиллаштирди.

Шогирдликдан иш бошлаб, республика, Бутуниттифоқ ва жуда кўп халқаро виставкаларда қатнашиб шуҳрат қозонган бу санъаткор бой иш тажрибасига эга. Мамлакатдаги энг йирик музейларда унинг жуда кўп асарларини кўриш мумкин.

Муҳитдин Раҳимов совуққа чидамли кошинларнинг рецептураси состави ва технологиясини биринчи бўлиб ишлаб чиққан. Халқ устасининг янги кашфиётлари ва ишлаб чиқариш практикаси совет нақкошларига саноат, уй-жой ва маданий-маиший иншоотлар қурилиши ҳамда ўтмишнинг нодир ёдгорликларини тиклаш ишларида керамикани қўллаш имконини беради.

Моҳир рассом республика халқ санъати тарихида биринчи бўлиб ўзининг севган касби ва ўзидан олдин ўтган устозларининг ижоди ҳақида қизиқарли қилиб батафсил ҳикоя қилувчи асар яратган. Унда ўзбек халқ керамик орнаментининг биринчи марта тўла анализи берилган. Бу катта ижодий иш шу соҳада ишловчи китобхонлар учунгина эмас, балки халқ ижодини севган ҳар бир кишига мўлжалланган.

О. ТОШПЎЛАТОВ.

МЕҲР

Бир меҳр бор саҳро, чўлда суз каби
Қадрин топди ҳароратдек ҳар танда,
Истиқболлар томон чорлаб талаби
Бир шарафли йўл кўрсатар ҳар онда.
Ўша меҳр завқли меҳнат, ҳур ҳаёт,
Сўнгсиз иқбол берди ҳар соф юракка.
Бўлиб олис элу-юртларга ибрат —
Халқим шу меҳрдан етди тилакка.
Мангу ғам-аламни чиқардик йўққа
Дилларни тўлдириб шодлик нуридан,
Икки зўр лочинни учириб кўкка
Фазони забт этдик шу меҳр билан.
Янги режаларнинг қутлуқ якуни,
Шон-шуҳрати ҳам шу қайноқ меҳрдан,
Порлоқ келажакнинг оқшоми, куни
Даври, қудрати ҳам шу пок меҳрдан.

Зиёд КОМИЛОВ.

БУРЧИМ ШУНГА УНДАДИ

Бундай қараганда пенсионерман. Уйда бемалол дам олиб ётишим мумкин. Лекин коммунистик бурчим бунга ундамайди.

Нега дейсизми? КПСС XXII съезди материалларини ўқимаган киши бўлмаса керак. Ҳар бир сатри, ҳар бир сўзи бир олам мазмунга тенг бўлган бу тарихий ҳужжатларни ўқиб, уйда бекор турмасликка қарор қилдим. Лекторлик менинг учун севимли касб. Мен бу соҳада бир неча йиллардан буён ишлаб келяпман. Совхозда бош агроном вазифасида ишлаб юрганимда ҳам лекторлик билан жиддий шуғулланиб келар эдим.

КПСС XXII съездида илғорлар тажрибасини оммалаштиришга катта эътибор берилди. Бу вазифаларни амалга оширилиши биздан ҳар қачонгидан самарали меҳнат қилишни, илғорлар тажрибасини пропаганда қилишни кенг кўламда олиб боришни талаб қилади. Мен бунга яхши тушунаман. Шу сабабли ҳам ҳозир пахтакорларимиз ўртасида оммавий-сиёсий тушунтириш ишларини олиб бормоқдаман.

Шу билан бирга совхозимиздаги ёш лекторларга яқиндан ёрдам бериб келяпман. Улар билан яқинда махсус семинар ўтказдик. Семинарда партиямизнинг XXII съезди материалларини оммага қандай қилиб тушунтириш кераклиги ҳақида ўз тажрибамни ўртоқлашдим.

Ф. ИЗМАЙЛОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозининг лектори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

АГРОНОМ

Кечга яқин кўк гумбазидаги булутлар янада қуюқлашиб, юзларни чимдилаб ўтувчи қорасовуқ бошланди. Бугун-эрта шудгорни тамомлаймиз, деб аҳд қилган тракторчи йигитлар аччиқ изғиринни писанд қилмасдан дадил руль бурардилар.

Агроном Комилжон ҳам шу ерда. Тиниб-тинчишни билмайди у. Ҳали ҳайдалган ерларнинг чуқурлигини ўлчаб кўради, ҳали тракторчиларни бир нафас тўхташга ундаб, уларга нималарнидир уқтирарди.

Ўртоқ К. АЗИМОВ.

Мана, ҳозир ҳам Комилжон Аҳмаджоновни тўхтатди-да:

— Ука,— деди у,— ўтган йили тоза таъзиримизни еганмиз. Пўстдумбага чиқарилган ерлар деб газетада бизни боллаб танқид қилишган. Энди кўзимизни очмасак бўлмайди. Бу марза экан, увот деб тракторингнинг бошини калта буриб кетаверадиган бўлсанг, яна гектаримиз бут бўлмай қолади.

Аҳмаджонов маъқул ишорасини қилиб педални босди. У олға назар ташлар экан, ўтган йилнинг навбаҳорида бўлиб ўтган воқеани кўз олдида гавдалантирди. Ҳа, чиндан ҳам ерга қарайдиган иш бўлган эди. Қудрат Салимов, Ямин Рихсибоев, Анорқул Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда бир неча гектардан ер шудгор қилинмасдан қолганди. Ҳалиги Комилжон айтганидай бу ерлар пўстдумбага чиқариб қўйилган эди.

Комилжон ориятли йигит. Эл қатори унинг эзгу-нияти ҳам «оқ олтин»имиз мўл бўлсин-у, юзимиз ёруғ бўлсин, деган яхши ният. Ҳа, агроном танқиддан тўғри хулоса чиқарди. Ана шу бригадалардаги кучни ерга ер қўшишга сафарбар этди. Ахир гектаринг тўлиқ бўлса, ҳосилинг бут бўлади.

Ўша вақтларда «шу бир парча ерни ерга қўшдик нима-ю, қўшмадик нима» деб юрган баъзи кишилар йилнинг охирига келиб агрономнинг ҳақ экаллигига ишонч ҳосил қилишди. Шу ерлардан эл хирмонига тонна-тонналаб «оқ олтин» тўкилди.

Тракторчи Аҳмаджонов Комилжонга тан беради. Комилжон катта хўжаликнинг бош агрономи. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қатори Комилжон ҳам ҳосил тақдирига жавобгар. Ҳа, агроном ўз қалбида ана шуни чуқур ҳис қилади. Ойдин кечалари ғўза томирларига ҳаёт суви оқизилаётганда, қуёш тиккага келиб ҳамма ёқни олов сели билан тўлдириб, универсалчилар ҳар туп ғўзани она меҳри билан парвариш қилаётганида кумуш тонг палласию, оқшом кезларида Комилжонни даладан топасиз. У маслаҳатчи, у эл қатори қўлига кетмон ушлаган сувчи, у тракторчи дўстлари билан ёнма-ён турган механизатор!

1960 йили колхоз планини бажаролмай қолди. Ҳаммадан олдин Комилжоннинг боши қуйи эгилди. 1961 йили 2855 гектар ернинг ҳар гектаридан 28,8 центнердан «оқ олтин» кўтарилди. Ҳаммадан олдин Комилжоннинг юзига қизил югурди. Юрагида ўти бор, ғайрат-шижоати тўлиб тошган ориятли деҳқонлардагина ана шундай фазилат бўлади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комилжон Азимов Ниёзбош қишлоғидаги Ленин номли колхозда бир неча йилдан бери агрономлик қилиб келаяпти. Деҳқонлар билан бирга аччиқ-чучикни баҳам кўраяпти. Ҳа, уни чиндан ҳам ўз касбига меҳр қўйган қишлоқ интеллигенти деса бўлади.

Комилжон Ўзбекистон интеллигентларининг III съезди делегати. У съездга ўз қишлоғи пахтакорларининг саломини, улуғ етти йилликнинг тўртинчи йилида далаларда мўл-кўл «оқ олтин» дурдоналари яратамиз, деган аҳди-паймонини олиб келади.

У. ЖОНГИТОВ

ЎҚИТУВЧИ — ДАРСЛИКЛАР АВТОРИ

Гулсум опа бир неча жумладан иборат қисқа хатни шошилиб ўқиб чиқди. Ўқиди-ю, бутун вужуди завқ-шавққа тўлди. «Янги дарслигингиз билан танишиб чиқдим, — деб ёзганди педагог И. Раззоқов Москвадан. — Китоб ўқувчиларга жуда мос бўлиб чиқибди. Бу, албатта, самарали меҳнатнинг натижаси...».

Гулсум опанинг қалбига қувонч солган бу сўзлар унга негадир ўқувчилик йилларини эслатди. У хаёл тўлқинида қалқиб, узоқ-яқин ўтмиш саҳифаларини варақлай бошлади.

1923 йилнинг айни баҳор фасли эди. Шайҳантаурдаги «Намуна» интернатида тарбияланувчилар кўклам байрамига тўпланишган. Ўйин-кулги кечгача давом этди. Тарқалиш олдидан болалар суратга ҳам тушишди. Ёш талабалар орасида матросча кийимда ўтирган тийраккина бир қизча ҳам бор эди. Интернат қучоғида тарбия топаётган бу қиз Гулсум Раҳимова эди.

Гулсумхон билан бир синфда ўқиб, интернатнинг қалдирғочлари бўлган ўқувчиларнинг кўпчилиги бугунги кунда таниқли фан арбоби, атоқли кишилар бўлиб етишган. Дарслик авторига хат ёзиб, уни табриклаган педагог И. Раззоқов ҳам шу интернатда таълим олганди.

Жамиятимиз интеллигентлари оиласининг етук вакили сифатида ижодий меҳнат қилаётган Гулсум Раҳимова эндиликда тажрибали педагог — республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Музикани қалбдан севучи Гулсум опа интернатни тамомлаган йилиёқ Тошкентдаги музика билим юртига ўқишга кирди. Халқ чолғу асбоблари классида ўқиб касб орттирган ёш созанда бу соҳада ҳам қобилият эгаси эканлигини кўрсатди ва хотин-қизлар билим юртида, кейинчалик педагогика техникумида музикадан дарс берди.

Ўша йиллари ўртоқ Раҳимованинг ёш авлодга билим бериш ҳақидаги орзуси ҳам ушалди. У Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини тамомлагач, Октябрь районидаги 1-ўрта мактабда директор бўлиб ишлай бошлади.

Ўртоқ Раҳимованинг педагогика илмий-текшириш институтидаги фаолияти ҳам анча самарали бўлди. Тўпланган кўп йиллик бой тажрибалар асосида «Ватан адабиёти» дарслигини тайёрлашга киришди. Мактаб ўқитувчилари, айниқса, ўқувчиларга манзур бўлган бу дарслик 1943 йилдан 1961 йилгача қайта-қайта нашр этилди.

Республика зиёлиларининг III съезди арафасида моҳир педагог ва тарбиячи Гулсум опа билан учрашдик. Унинг ижодий режалари билан қизиққанлигимизни айтганимизда суҳбатдошимиз гапни нимадан бошлашни билмай хиёл тараддудланди.

— Меҳнатсиз, ижодсиз турмушни бекаму-кўст, тўла турмуш деб бўладими? Гулсум опа жавоб кутмай сўзида давом этди. — Йўқ. Бусиз ҳаёт тотли бўлмайди. Кишининг қувончи ҳам, бахти ҳам меҳнатда. Тўғри, икки дарсликнинг автори бўлганлигим билан фахрланаман. Лекин, ҳали халқ маорифи соҳасида кўп иш қилиш керак. Кейинги дарслигим учун қўлланма ёзишга киришаман. 8 йиллик мактабларнинг 7-синфида Алишер Навоий ҳаёти ва ижодини ўрганиш методикасини ҳам ишлаб чиқиш ниятидаман.

А. АЛИЕВ.

ЮКСАК МАДАНИЯТ УЧУН

Партиямиз янги Программаси — коммунизм қуриш программасида ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахти, саодати, унинг порлоқ келажаги учун деб кўрсатилган. Айниқса, унда кишиларимизнинг саломатлиги, узоқ умр кўриши тўғрисида алоҳида ғамхўрликлар баён этилган.

Бепул даволаш, санаторий ва шифобахш жойларда текин дам олиш — буларнинг деярлик ҳаммаси ҳозирнинг ўзида амалга оширилган. Яқин ўн йил ичида эса аҳолига медицина хизмати кўрсатиш соҳасида мавжуд бўлган барча эҳтиёжлар тўла қондирилади.

Врач бўлганингдан кейин соғлиқни сақлаш масаласи доимо диққат марказингда бўлар экан. Мен улуғ партиямизнинг XXII съездида иштирок этишдек катта бахтга муяссар бўлдим. Съезд муҳокама қилган ҳамма муҳим масалалар билан бир қаторда инсон саломатлиги, коммунизм қурувчиларининг бардамлиги масаласи мени жуда қизиқтирди. Ахир, съездда аҳолининг медицина хизматига бўлган талабини тўла қондириш, жуда қулай ва гўзал даволаш муассасаларини қуриш, она ва болаларнинг саломатлигини сақлаш масалалари ҳам муҳокама қилинди ва бу программада ўз ифодасини топди.

Лекин, шу билан бирга биз, медицина ходимлари — халқ соғлиги посбонларининг олдида жуда катта масъулиятли вазифалар турибди. Биз, интеллигентлар Программада кўрсатилган муҳим вазифаларни амалга оширувчиларнинг олдинги сафида боришимиз керак.

Аҳолига намунали медицина хизмати кўрсатиш учун ҳар бир врач юксак меҳнат маданиятига эга бўлиши, беморга ғамхўр ва меҳрибон бўлиши, ўз постида садоқат билан ишлаши керак.

Касалхонамиздаги врач ва медицина ходимлари бу соҳада ўз устларига қуйидаги мажбуриятларни олганлар:

Беморларга меҳрибонлик билан хизмат кўрсатиш, уларнинг узоқ ётиб қолишига йўл қўймай, барвақт соғайтириб юбориш учун курашиш, санитария ва гигиена қоидаларига қатъий риоя қилиш. Бу яхши натижалар бермоқда. Бошқа касалхоналарда ҳам ана шундай қилинса яхши бўлур эди.

Мен республикамиз интеллигентларининг III съездига йиғиладиган касбдошларимга инсон саломатлигини сақлашдек шарафли ишда уларга катта муваффақиятлар тилайман.

Х. МИНАВАРОВА,
Тошкентдаги 2-болалар касалхонасининг бош врачи.

«Ташсовет» шифохонасининг жонкуяр врачлари, меҳрибон ҳамширалари хизматидан меҳнаткашлар миннатдор. Ана шулардан бири Ноира Ёқубова. У бу шифохонада ўн йилдан бери хизмат қилади. Ноиранинг хизматидан беморлар мамнун. Суратда: Н. Ёқубова УВЧ аппарати билан беморни даволамоқда.

А. Абалян фотолари.

Пенсионер Анна Семеновна Левит ўзида йўқ хурсанд. Ёнидаги мана бу ўғил-қизлар унга ўз фарзандларидек бўлиб қолган. Чунки улар ҳар куни Анна Семеновнанинг уйига келиб туришади, унинг ёлғизлигини билдиришмайди. Аёлнинг уй юмушларини, бозор-ўчарини қилиб туришади. Суратда: (чапдан) Тошкентдаги 133-мактаб ўқувчилари Дора Исҳоқова, Тамара Радченко ва Аминжон Каримовлар Сағбон кўча 85-уйда яшовчи кекса аёл А. Левит билан бирга.

М. Устабобоев фотоси.

ШАХСИЙ МАШИНА ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ҲАРАКАТ ҚОИДАСИНИ ЎРГАНИНГ

Транспорт ҳаракати ва йўловчилар хавфсизлиги — ҳар икки томон мавжуд кўча ҳаракати қоидаларига қатъий амал қилгандагина таъминланади. 1961 йил 1 январдан бери республикамизда ҳам бутун Совет Иттифоқининг кўча ва йўллари бўйича қабул қилинган ягона қоидага амал қилинмоқда.

Кўча ҳаракатининг янги қоидасига ўтишдан аввал шаҳарнинг асосий автохўжаликларида бу қоида ўрганилган эди. Кўпгина шахсий автомобиль, мотоцикл, мотороллер эгалари бундан четда қолганди. Улардан бир қисми янги қоида китобини ўқиб чиққан бўлсаларда, ундаги янгиликни пайқаб олмадилар. Шахсий машина эгаларининг баъзилари эса турли сабабларга кўра янги қоида билан танишиб чиқмаганлар ва эски қоида бўйича юришни давом эттирмоқдалар.

Ўтган йилги тажриба шуни кўрсатдики, бу ҳол шахсий транспорт воситасига эга бўлган кишиларни кўпинча бахтсиз йўл ҳодисасига учрашга олиб келди. Шунинг учун Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети 1961 йил 9 декабрда шаҳар ижроия комитети Милиция бошқармаси Давлат автоинспекциясига 1962 йилнинг 1 апрелигача шахсий автомобиль, мотоцикл, мотороллер эгаларининг «ССР Иттифоқи кўча ва йўллари бўйича йўл ҳаракати қоидалари» соҳасидаги билимларини текшириб кўришни юкловчи қарор чиқарди.

Бу қарорни бажариш мақсадида Давлат автоинспекцияси шахсий автомобиль, мотоцикл ва мотороллер эгаларидан ҳар ҳафтанинг чоршанба кунлари соат 17 дан 21 гача имтиҳон қабул қилишни ташкил қилди. 1961 йил 1 январдан кейин юқоридаги транспорт воситаларини ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома олган кишилар кўча ҳаракати қоидаси юзасидан имтиҳон қилинмайдилар.

Имтиҳонда яхши баҳо олган кишиларга справка берилади.

Қониқарсиз баҳо олган кишилардан гувоҳномаси олинади ва номер белгилари олиб қўйилади. Имтиҳонни қайта топшириш 20 кундан кейингина мумкин бўлади.

В. ИЛЬИЧЕВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети Милиция бошқармаси давлат автоинспекциясининг бошлиғи.

ҲАМ ЎҚИШАДИ, ҲАМ ИШЛАШАДИ

Тошкент совет савдоси техникумининг III-курс студентлари бир ярим йиллик ўқиш давомида пойтахтимиз саноат ва хўжалик моллари магазинларида ишлаб чиқариш практикаси ўтказдилар. Шу вақт ичида улар харидорларга муомала қилиш ва савдо қоидаларини анча пухта ўрганиб олдилар.

Яқинда Тошкент универмагининг квалификация комиссияси практикантларга «младший сотувчи» разряди бериш учун имтиҳон олди.

Комиссия 32 та ўқувчига «младший сотувчи» разрядини берди. Улар энди ҳафтасига уч кун магазинда ишлаб, қолган куни техникумда назарий билим олишни давом эттирадилар.

Ю. РАСУЛОВ.

Областимиз ЯНГИЛИКЛАРИ

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ НОМИГА

ЧИРЧИҚ, (ЎзТАГ). «Узбекхиммаш» заводининг машинасозлари азот оксадини сингдирадиган жуда катта агрегат тайёрладилар. Уни юклаш учун еттита темир йўл платформаси талаб қилинди. Агрегат зарбдор комсомол қурилиши бўлган Фарғона азотли ўғитлар заводига жунатилди. Агрегатнинг бўйи қирқ олти ярим метр келади, оғирлиги эса 66 тоннадир.

Ишлаб чиқарилган янги ускуна — машинасозларнинг меҳнатдаги катта зафаридир. Илгари улар бунга ўхшаш заказларни ҳеч қачон бажармаган эдилар. Агрегатни тайёрлаш соҳасидаги асосий ишларни Данил Бородаченко бошлиқ қозончилар бригадаси амалга оширди.

СУВ ФОНТАНЛАРДА СОВУТИЛМОҚДА

БУ — ЯРИМ МИЛЛИОН СЎМ САМАРА БЕРДИ

ОҲАНГАРОН, (ЎзТАГ). Оҳангарон ГРЭСида сув совутадиган фонтанлар ишга туширилди. Инженер В. Самойлов сув совутишнинг оригинал усулини таклиф этди.

Янгиликни жорий этиш натижалари кутилганидан зиёда бўлиб чиқди. Станцияда сув совутиш системасининг самараси кескин ошди, ёқилғи сарфлаш камайди. Шулар натижасида ярим миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежалади.

Электр станция новаторлари етти йиллик тўртинчи йили бошлангандан буён ўттиздан ортиқ рационализаторлик таклифи бердилар.

РАЙОНДА ЎҚИТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСИ

Тошкент область ижроия комитетининг тавсиясига мувофиқ Гулистон район халқ маорифи бўлими шаҳардаги Куйбишев номли 1-мактаб ҳузурида саккиз ойлик ўқитувчилар тайёрлаш курси очди. Курсга колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришида қатнашиб келаётган ўрта маълумотли кишилар жалб қилинди. Бу курсда таълим олаётган 90 га яқин комсомол-ёшлар бошланғич синфларда дарс берувчи ўқитувчи бўлиб етишадилар.

Б. СОЙИБНАЗАРОВ.

ШАХМАТ

Г. ЗИНИНА — ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНИ

Шахмат бўйича хотин-қизлар ўртасида республика биринчилиги финал мусобақасининг охирги турида Қурбонова Нурмуродовани, Баздирева Туравецкаяни, Андреева Константинидини, Шизгал Нагелни, Фадеева Байкеевани мағлубиятга учратди. Ҳамманинг эътиборини ўзига жалб қилган Зинина Лебедева ва Козулеева Артамонова учрашувлари дуранг бўлиб тугади. Шундай қилиб, икки ҳафталик курашдан сўнг биринчи ўринни ва республика чемпиони номини 13 имкониятдан 11 очко тўплаган Галина Зинина олишга муваффақ бўлди. Тошкентдаги полимерлар кимёси институтининг ёш илмий ходими, биринчи разрядли бу шахматчининг ўйини мусобақани кузатиб борган ҳаваскорларга жуда манзур бўлди. У мураккаб ҳисобларни тез бажаради, тахтада вужудга келадиган позицияларга конкрет баҳо беради.

10 очко тўплаб иккинчи ўринни эгаллаган студентка Лариса Козулеева ҳам бу турнирда анчагина етук шахматчи эканлигини намойиш қилди.

Тажрибали спортчи, инженер Лебедева 9,5 очко тўплаб учинчи ўринни эгаллади. 15 ёшлик Надя Артамонова 8,5 очко билан тўртинчи ўринни олди ва биринчи разряд нормасини ошириб бажарди.

Биринчи уч ўринни эгаллаган шахматчилар Ўзбекистон спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи республика советининг дипломлари, жетон ва совғалари билан тақдирландилар.

М. МУҲИТДИНОВ,
СССР спорт мастери.

САВОЛ — ЖАВОБ КЕЧАСИ

Янгийўл шаҳрида КПСС XXII съезди материалларига бағишланган савол-жавоб кечаси ўтказилди. Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг Тошкент область бўлими томонидан ташкил қилинган бу кечага шаҳардаги завод ва фабрикаларнинг ишчи-хизматчиларидан 600 дан ортиқ киши тўпланди.

Кечада В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти Л. С. Дейичь, иқтисод фанлари кандидати доцент А. Мамедов, университетнинг старший ўқитувчиси Ф. Отажонов ўртоқлар «Халқаро аҳвол», «КПСС XXII съезди ва коммунизм қуриш программаси», «Коммунизм ва давлат» темаларида мазмунли доклад қилдилар.

Докладлардан сўнг савол-жавоблар бошланди. Шаҳар саноат корхоналари ишчилари ва хизматчиларидан тушган ўндан ортиқ саволга олим ва мутахассислар қониқарли жавоб бердилар. Савол-жавоб кечаси ҳаммада бой таассурот қолдирди.

Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг Тошкент область бўлими 1962 йилда КПСС XXII съезди материалларини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилишга бағишланган ана шундай савол-жавоб кечаларини Калинин, Оржоникидзе ва Ўрта Чирчиқ районларида ҳам ўтказди.

М. ДАМИНОВ.

СОВУҚ ҲАММОМ, ТЕШИК ТОС

Эсингизда бўлсин, Оҳангарон район марказидаги ҳаммомга тушмоқчи бўлсангиз совун, сочиқ, мочалкадан ташқари ўзингиз билан яна супурги, бир қучоқ ўтин ва янги тос ҳам ола келинг. Бўлмаса ювина олмай, овора бўлиб қайтиб кетаверасиз. Негаки, биринчидан, ҳаммом доим совуқ бўлади. Уни иситиш учун ўтин керакми, керак. Иккинчидан, ҳаммом доим ифлос ва кир бўлади. Уни супуриш учун супурги керакми, керак. Учинчидан, бу ердаги тосларнинг ҳаммаси ё тешик, ё сўлиган қовундек буришиб ётибди. Демак, тос ҳам керак эканми, керак экан.

— Ҳаммаси ёлғон! — деди райкомхоз мудири Иван Никифорович Алабисов.

— Ёлғон?!

— Ғирт ёлғон!

Қани юринг бўлмаса, бирга бориб кўрамиз.

— Борсам бораверамам, — деб қолди Алабисов.

Шундай қилиб, мана, ҳаммомдамиз. Ҳаммомнинг пешонасига борйўғи 22 та эски тос битган экан. Шундан 15 тасида сув турмайди, ғамисоли ғалвирга ўхшаб қолган.

— Хўш? — деб сўрадик мудирдан.

— Менимча, — деди Алабисов бироз ўйлаб олгандан сўнг, — тосларнинг тешигига пахта тиқиб фойдаланса бўлади.

Ювинадиган хонага киришимиз билан мудир бурнини ўнг қўли билан беркитиб олди.

— Нега ундай қилаяптилар?

— Канализацияси бузилганга ўхшайди, ифлос сув тўпланиб қолипти, қани тезроқ чиқайлик.

Шу пайт ўртоқ Алабисов совқотганидан бўлса керак, қалтирай бошлади. Шунинг учун аёллар хонасига ва номерга таклиф қилиб ўтирмадик. Ваҳоланки, бу хоналарнинг аҳволи ҳам бошқа хоналарникидан қолишмас эди.

— Энди ёрдам берарсиз? — деб сўрадик ташқарига чиққач мудирдан.

— Бўлмасамчи, бугуноқ масалани ҳал қиламан, — қатъий қилиб деди мудир.

Бу воқеа бундан тахминан бир ой аввал юз берган эди. Шундан буён ҳаммом ходимлари райкомхоз томонидан бериладиган ёрдамни кута-кута кўзлари тўрт бўлди. Эски ҳаммом, эски тос деганларидек, ҳамон аҳвол ўзгарган эмас. Ҳаммом масаласида район меҳнаткашлари кимга мурожаат қилишларини билаолмай юрибдилар.

Т. СОЙНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.
Д. УМАРОВ,
ўқитувчи.
Ғ. МУСАЕВ,
ишчи.

Эссизгина уч юз минг!

Киров райони территориясида Гвардейская деган «бахтсиз» бир кўча бор. Шу кўчада яшовчи меҳнаткаш ва унда жойлашган ташкилотлар уёққа югуриб, бу ёққа югуриб ниҳоят кўчани асфальт қилдирган эдилар. Асфальтлаш учун янги пул билан уч юз минг сўм кетган эди. Кўча эндигина кўча тусига кирган эди ҳамки... «толе» пастлик қилди шекилли, яна лойга ботиб қолди. Бели оғримаганнинг нон ейишини кўр деганларидек, 4- ва 5-ғишт заводларининг пойгачи шоферлари аллақачон асфальтни ишдан чиқариб бўлдилар. Тупроқ олинадиган карьер кўчанинг ёнгинасига жойлашган. Шоферлар тупроқни кузовдан баланд қилиб юклайдилар.

Натижада кўчанинг нариги бошига етгунча кузовдаги тупроқнинг ярми тўкилиб тамом бўлади...

Шу кеча-кундузда асфальт тупроқ остида қолиб кетган. Шу кўчанинг сал нариғоғида тош йўл ҳам бор. 20-30 машина шағал тўкилса ўша кўча кўча ҳолига келади, машина юрса бўладиган бўлиб қолади. 5-ғишт заводининг раҳбарлари:

— Шағални сизлар тўкинглар, биз ёрдам берамиз, — дейишса, 4-ғишт заводининг раҳбарлари:

— Ўзлари бошласинлар, биз кўмаклашамиз, — деб қўйишади. Бир йилдан буён ана шундай тортишув давом этиб келмоқда. Тортишув ўз йўли биланку, лекин давлатнинг эссиз пули... Ахир, ўзингиз ўйлаб кўринг, 300 минг сўм пул қаёқда-ю, 20 — 30 машина шағал қаёқда!

Х. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

ХАЖВИЙ ТЕРМАЛАР

ЖАНЖАЛНИНГ САБАБИ

Бир кун бола ота-онадан
Сўраб қолди: — Айтинглар менга,
Жанжал чиқар не баҳонадан,
Уришади одамлар нега?
— Тавба, наҳот шуни билмайсан?—
Ҳайрон бўлиб она лаб бурди.
—Назарга сен уни илмайсан!—
Дея ота бирдан дўқ урди.
—Ҳай дадаси, бақирманг, уят!
— Жим бўл, лақма, уришми ният?
—Ўзингиз-ку жанжал кўтарган!
— Йўқ, сен!
—Йўқ: сиз менга бевақт ўкирган!
— Бўлди, деди бола, — дада, сўкманг,
Ойи, сиз ҳам кўз ёши тўкманг.
Билдим, жанжал қандай чиқаркан!..

ТОЛСТОЙ АЙТГАНИЧА...

(Н. Разговоровдан)

Толстой Лев Николаевич
Деган экан: — Сўзим эзиб ич:
Асарингни босишга шошма,
Қайта-қайта ёзиб чиқ, ошна!..
Менам худди қилаяпман шундай
Айтганича Лев Н. Толстой.
Куни кеча ёздим ҳикоя,
Уч бетгина — шу ҳам кифоя.
Кўчирдим мен уни беш марта,
Беш газетга юбордим шартта!

ДОНМИ Ё СОМОН?

Мирзабек ўзини тутар мулойим.
Шоир деб танитар барчага доим.
Чиндан ҳам яратган беш-олти шеър,
Яна ҳикоялар ёзганман-ку, дер.
— Ҳикоянг десангиз хийла серсувроқ!
Кўкрагига уриб, дейди, шоирман!
Десанг шеъринг ҳам маззаси йўқроқ,
Дер, ҳикоячиман, шунга моҳирман!
Ўқувчида савол туғилар шу он:
Ким бўлди бу — донми ё сомон?

Сами АБДУҚАҲҲОР.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БУЛАДИ

— Гўзалхон, бобонгиз билан сайрга кетяпсизми?
— Оғзингизга қараб гапиринг, бу киши менинг турмуш ўртоғим бўладилар!

А. Холиқов чизган расм.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Чет элларда нима гап

ГЕРМАН ТИТОВ ВЬЕТНАМДА

ХАНОЙ, 22 январь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин билан совет космонавти Герман Титов бугун Хонгай шахтёрлари ҳузурида меҳмон бўлдилар.

Донг таратган қаҳрамон космонавтни кутиб олишга бутун шаҳар пешвоз чиқди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукумати, совет космонавти Герман Титов шаънига табриклар ёзилган транспарантларни ҳамма жойда кўриш мумкин эди.

Хонгай мэри ҳурматли меҳмонни шахтёрлар ва шаҳарнинг бутун аҳолиси номидан табриклади.

Шаҳар мэри ҳозир бўлган ҳамма кишиларнинг шодиёна хитоблари остида Герман Титовнинг буюк жасорати шарафига Ха-Лонг бухтасидаги энг гўзал ороллардан бирига Герман Титов номи берилганлигини эълон қилди. Шаҳар яқинидаги қишлоқ хўжалик кооперативи, бир фабрика билан мактабга ҳам Титов номи берилди.

Президент Хо Ши Мин билан Герман Титов Хонгайдан жўнаб Вьетнам Демократик Республикасининг энг йирик порти ва саноат маркази Хайфонни бориб кўрдилар.

Хайфон шаҳрининг стадионида бўлган митинг Вьетнам халқи билан Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатлар халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликнинг ёрқин намойишига айланди.

Кечқурун Герман Титов совет элчисининг меҳмони бўлди. Қабул маросимида Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, дипломатия корпуси ва совет элчихонасининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

* * *

ХАНОЙ, 23 январь. (ТАСС). Совет космонавти Герман Титов Вьетнам Демакратик Республикасида уч кундан бери меҳмон бўлиб турибди. Бугун у фан ходимлари билан учрашди.

Сўнгра Вьетнам Демократик Республикаси президенти Хо Ши Мин сўзга чиқиб, қаҳрамон космонавтни Вьетнам Демократик Республикасига юборганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Н. С. Хрушчевга самимий ташаккур изҳор қилди.

А. И. Микоян Прагада

ПРАГА, 23 январь. (ТАСС). Африка мамлакатларига қилган сафаридан Ватанимизга қайтиб келаётган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян ва унинг ҳамроҳлари кеча тушдан кейин йўл-йўлакай Прагада тўхтадилар. Прагадаги Руза аэродромида А. И. Микоянни Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти Антонин Новотний, Чехословакия КП Марказий Комитетининг секретари В. Коуцкий ва Чехословакия КП Марказий Комитетининг бошқа ходимлари, Чехословакия Социалистик Республикасининг ташқи ишлар министри В. Давид кутиб олдилар. Кутиб олиш вақтида СССРнинг Чехословакиядаги элчиси М. В. Зимянин ва совет элчихонасининг ходимлари ҳозир бўлдилар.

Шу куни кечқурун А. Новотний билан А. И. Микоян ўртасида дўстона суҳбат бўлди. Суҳбат ўртоқларча самимий вазиятда ўтди.

А. И. Микоян Прагадан Москвага жўнаб кетди

ПРАГА, 23 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян бугун самолетда Прагадан Москвага жўнаб кетди. А. И. Микоян Африкадаги мамлакатларга қилган сафаридан қайта туриб Прагада тўхталиб ўтган эди.

А. И. Микоян билан бирга унинг ҳамроҳлари ҳам жўнаб кетдилар.

Рузин аэродромида А. И. Микоянни Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси Вильям Широкий, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари В. Коуцкий, Чехословакия Социалистик Республикасининг ташқи ишлар министри Вацлав Давид, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ходимлари узатиб қолдилар. Узатиб қолувчилар орасида элчи М. В. Зимянин бошлиқ Чехословакиядаги совет элчихонасининг ходимлари ҳам бор эди.

Канада Коммунистик партиясининг XVII съезди

ТОРОНТО, 22 январь. (ТАСС). Бу ерда Канада Коммунистик партиясининг XVII миллий съезди ўз ишини тамомлади.

Съезд партиянинг сиёсий вазифалари ҳақида резолюцияни қабул қилди. Партия аъзолари бу резолюция проектини съезд олдидан тўрт ой мобайнида муҳокама қилган эдилар.

Резолюцияда қуйидагилар қайд қилинади: мамлакатни уруш, социал ва иқтисодий кризис хатаридан халос этиб, тинчлик, мустақиллик ва тараққиёт йўлидан бориш учун Канада меҳнаткашлари қатъий чоралар кўриш зарулатига дуч келган ҳозирги пайтда, Коммунистик партия Канада ишчилар синфини марксизм-ленинизм принциплари асосида жипслаштиришга қодир бўлган оммавий партияга айлантирилса, бу кураш муваффақиятли ўтиши ҳар қачонгидан ҳам равшанроқ бўлиб қолмоқда.

Съезд КПССнинг янги Программаси ҳақидаги ва КПСС XXII съезди ҳақидаги резолюцияни ҳам якдиллик билан маъқуллади. Шахсга сиғинишнинг зарарли оқибатларини таг-томири билан тугатиш соҳасида, шунингдек Албания Меҳнат партияси раҳбарларининг нифоқчиликдан иборат авантюристик ишларини фош этиш соҳасида съезд кўрган тадбирлар резолюцияда таъкидлаб ўтилади ва маъқулланади.

Съезд партия Программаси ва Уставига ўзгартишлар киритди ҳамда раҳбар органларни сайлади.

Миллий комитет ўзининг биринчи мажлисида Тим Бакнинг кексайиб қолганлигини ва партия раҳбарлигига янги кадрлар келиши зарурлигини назарга олиб, уни, партия бош секретарлигига сайламаслик ҳақидаги илтимосини қондирди. Унинг таклифига асосан бу вазифага Лесли Моррис сайланди. Тим Бак партия раислигига сайланди.

ТАНГАНЬИКА БОШ МИНИСТРИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

ЛОНДОН, 22 январь. (ТАСС). Танганьика бош министри Жулиус Ньереренинг истеъфо берганлиги бугун Дарассаломда расмий равишда эълон қилинди.

Рейтер агентлигининг хабар беришича, Танганьика генерал-губернатори Ричард Торнбулл Ньереренинг истеъфосини қабул қилиб, бош министр лавозимига Рашиди Каввани тайинлаган. Рашиди ҳозиргача Танганьика ҳукуматида лавозимсиз министр вазифасини эгаллаб келар эди.

АҚШ ИНДОНЕЗИЯГА ТАҲДИД ҚИЛМОҚДА

ТОКИО, 22 январь. (ТАСС). Бугун «Акахата» газетаси, АҚШнинг еттинчи флоти Голландия мустамлакачиларини қўллаб-қувватлашга тайёр, деб ёзади.

АҚШ еттинчи флотининг қўмондони Наха шаҳрида (Окинава) ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, Ғарбий Ириан масаласи тобора жиддийлашмоқда, деди. Америка ҳарбий денгиз кучлари, — деди у, — президент Кеннедининг буйруғини олиш биланоқ дарҳол ишга тушади.

Газета, Америка адмиралининг бу гапи, Ғарбий Ирианни озод қилиш учун курашаётган Индонезия халқининг ишига АҚШ аралашмоқчи бўлганлигини кўрсатади, деб баҳо бераётир.

ПУНТА-ДЕЛЬ-ЭСТЕДАГИ КЕНГАШ ОЧИЛДИ

ПУНТА — ДЕЛЬ — ЭСТЕ, 23 январь. (ТАСС). 22 январда бу ерда Америка давлатлари ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг 8-консультатив кенгаши очилди. Кенгаш ишида Америка қитъасидаги 21 мамлакат делегациялари қатнашмоқда. Бу кенгаш, расман, Латин Америкаси давлатларининг ички ишларига «қитъадан ташқари аралашув» деб аталувчи масалани муҳокама қилмоқ учун Колумбиянинг таклифига мувофиқ чақирилди.

Кенгашни чақиришнинг ҳақиқий ташаббусчиси Қўшма Штатлардир. Қўшма Штатлар революцион Кубага қарши чоралар кўрилишига эришиш учун ҳаракат қилмоқда.

Телевизор

24 ЯНВАРДА

Ўзбек тилида: 18.30 — **Қизил галстук** телевизион журнали, 19.20 — **Телевизион янгиликлар**, 19.35 — **Ижодий меҳнат кишилари** деган эшиттириш (Ўзбекистон интеллигентларининг III съезди муносабати билан), 19.55 — **Қўшиқ ёзувчи шоирлар циклидан эшиттириш** (Миртемир ижодига бағишланган).

Рус тилида: 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.00 — **Коммунизм қуришнинг буюк Программаси** (телевизион лекторий). **Ленинча миллий сиёсатининг тантанаси** деган лекция, 21.20 — **Балтика депутати** номли бадиий фильм.

25 ЯНВАРДА

Рус тилида: 18.00 — Ленин мукофотига тақдим этилган асарлар. В. Катаевнинг **Қора денгиз тўлқинлари** деган тетралогияси, 18.35 — **Телевизион янгиликлар**, 18.45 — **Октябрь тенгдошлари** (Ўзбекистон интеллигентларининг III съездига бағишланган).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Ўзбекистон интеллигентларининг III съезди делегатлари учун бериладиган концерт олиб кўрсатилади. Концертдан сўнг телевизион янгиликлар.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Гамлет**, 25/I да **Номус.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Фарғона ҳикояси**, 25/I да **Ошиқ Ғариб.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА РСФСР да хизмат кўрсатган артист, турли ҳайвон ва йиртқичларни ўргатувчи **Николай Гладильщиков гастролининг давоми.**

Кино

Салбчилар (1 ва 2 серия) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 3-05 ва кеч 6-10 минутда).

Кохановкалик артист — «МИР», «УЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кеч соат 7 ва 8 яримда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 8 да).

Баҳор ҳавоси — НАВОИЙ номли — (кундуз ва кечқурун).

Бўйдоқнинг турмуши — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Агар ҳар биримиз... — «СПУТНИК» (кундуз соат 4 да).

«ТАШУНИВЕРМАГ»ДА,
Ш. Руставели ва Навоий кўчаларидаги филиалларида ва шаҳар ярмаркасидаги павильонларида

КУЗГИ-ҚИШКИ ЧИРОЙЛИ КЎЙЛАК, ХАЛАТ ВА КОСТЮМЛАР, ҚИШКИ ВА ДЕМИСЕЗОН ПАЛЬТОЛАР УЧУН

Шойи, жун ва ип газламалар

СОТИЛМОҚДА

Бу газламалардан кийим-кечак тиктиришни хоҳлаган кишилар «Универмаг»нинг: Киров кўчаси, 37-уй, Ш. Руставели кўчаси, 52-уй ва Лоҳутий кўчаси, 40-уйдаги ательеларига мурожаат қилишлари мумкин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334 ва 33262.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р 02033. Нашр. Г. — 1513.